

Voortrekker Resepte

AARTAPPELSUURDEEG

2 medium aartappels geskil en gerasper 25 ml suiker
500 ml kookwater 10 ml sout
3 ml aktiewe gis 125 ml lou water
Fles met deksel

Gooi kookwater oor aartappels en laat afkoel. Week gis in 125 ml lou water. Meng suiker, sout, en geweekte gis goed met die lou aartappelmengsel. Gooi in fles en skroef toe - nie styf nie. Maak warm toe en laat 6 tot 8 uur lank op warm plek staan. Die suurdeeg sal skuimerig word en die fles vul, of selfs uitloop as gis baie aktief is. As gis te lank gehou word sal gis verswak. Hou 250 ml gis in fles vir plantjie. Syg die res deur draadsif. Knie volgens insuur of direkte deeg metode.

Opmerking: Die plantjie sal 8 tot 10 dae lank op 'n koel plek goed hou. As dit weer aangemaak word, word daar nie weer gis bygevoeg nie, net die res van die bestandele. As plantjie mettertyd verswak moet 'n klein hoeveelheid gis bygevoeg word, of anders kan 'n nuwe plantjie gemaak word.

BILTONG

25 kg vleis van goeie gehalte, bv. dy, diklies of binneboud
200 - 400ml heel koljander 500g - 1kg sout
12.5 ml salpeter 25 ml koeksoda
12.5 ml peper Asyn
Warm water 225 ml suiker

Sny die vleis met die draad langs in lang stroke - so dik of dun soos jy dit verkies. Onthou: hoe minder vet aan die vleis is, hoe langer kan dit gebêre word omdat vet mettertyd galsterig word. Verhit 'n pannetjie oor matige hitte en rooster die koljander daarin, totdat dit 'n welriekende geur begin afgee. Maal en sif die geskroeiende koljander. Meng die koljander, sout, suiker, salpeter, peper en koeksoda en vryf die mengsel met die hand oor elke stuk vleis. Pak die vleis in lae in 'n houtbalie, erdehouer of plastiekhouer en strooi die orige soutmengsel tussen elke laag. Pak die dik gesnyde stukke onder en die dunner stukke bo-op. Sprinkel 'n bietjie asyn bo-oor die vleis en laat dit oornag staan. Biltong met baie vet aan moet langer lê, want dit neem langer om sout te absorbeer. Meng 200 ml asyn met elke 2.5 liter water en spoel elke stuk vleis vinnig daarin af voordat dit op 'n koel, droë plek gehang word. Hang die biltonge die eerste dag in die son op en daarna in die koelte - weg van mekaar af. Biltong kan ook binneshuis hang, maar dan moet daar 'n goeie trek wees. 'n Elektriese waaier kan help om die lugvloei te verbeter. Laat die biltonge hang totdat dit so droog is soos verkies.

BOERE CROISSANTS

900 ml koekmeelblom 25 ml bakpoeier
2 ml sout 1 ml rooipeper
125g botter of margarien 500 ml Cheddarkaas, gerasper
300 - 325 ml melk 1 eiergeel

Voorverhit die oond tot 200°C. Spuit 'n bakplaat met kleefwerende kossproei of smeer goed met botter of margarien. Sif die droë bestanddele saam en vryf die botter met jou vingerpunte in totdat die mengsel soos broodkrummels lyk. Voeg die kaas en ongeveer 275 - 300ml melk by om 'n stywe deeg te vorm

wat uitgerol kan word. Verdeel die deeg in vier ewe groot stukke. Rol elke deegstuk dun uit op 'n meelbestrooide deegplank sodat dit sirkels van 20 cm in deursnee vorm. Sny die buiterande mooi rond en verdeel elk van die sirkels soos die speke van 'n wiel in agt ewe groot stukke. Rol elke stuk van die buiterand na die punt toe op. Buig die 32 rolletjies effens om hulle halfmaanvormig te kry en plaas 'n entjie uitmekaar op die gesmeerde bakplaat. Klits die eiergeel met die orige melk en bestryk die rolletjies daarmee. Plaas die rolletjies hoog in die oond en bak ongeveer 15 minute lank tot gaar of goudbruin. Lewer 32 croissants.

MELKKOS

Snysets:

3 eiers 2.5 ml sout

250 ml koekmeelblom Water

Kokende melk 2 stukke heel kaneel (opsioneel)

Kaneelsuiker

Klits eiers en sout effens. Voeg koekmeelblom by en meng goed. Voeg genoeg water by om 'n stywe deeg te vorm. Knie deeg lank en goed tot dit elasties is. Rol sowat 6 mm uit op 'n meel bestrooide oppervlak uit. Sny met 'n skerp mes in dun repies. Kook die snysets sowat 15 - 30 minute lank in kokende melk (gebruik 250 ml melk per persoon) tot dit gaar is. Voeg 2 stukke heel kaneel by indien verkies. Skep in diep borde en strooi kaneelsuiker oor.

MOSBOLLETJIES

1kg meelblom 10g kitsgis

1 blikkie kondensmelk 30 ml suiker

5 ml sout 90g margarien

500 ml loutwarm water

Sif meelblom en sout. Voeg gis en suiker by. Smelt margarien en voeg kondensmelk by. Voeg by meelblommengsel. Voeg water geleidelik by om sagte deeg te vorm. Knie goed vir 15 minute. Bedek en laat rys. Wanneer deeg tot dubbel die grootte het, knie af en vorm in bolletjies. Plaas in gesmeerde broodpan en laat in warm plek rys. Wanneer grootte verdubbel het, verglans met geklitste eier en bak teen 200°C vir 45 minute.

PAASBOLLETJIES

450g witbroodmeel 80g koue botter

10g sakkie kitsgis 5 ml sout

10 ml gemaalde kaneel 10 ml gemengde speserye

50g strooisuiker 100g droëvrugte koekmengsel

50g droë appelkose, gekap 1 groot eier, geklits

300 ml warm melk 50g koekmeelblom

Heuning of stroop as glaseersel

Sif die broodmeel in 'n groot bak. Vryf die botter met jou vingerpunte in tot die mengsel soos growwe broodkrummels lyk. Roer die gis, sout, speserye, suiker en vrugte in. Meng die eier en melk saam en voeg dit geleidelik by tot dit 'n stywe deeg vorm. Keer die deeg op 'n meelbestrooide oppervlak en knie dit deeglik vir 10 minute. Verdeel die deeg in 12 stukke en rol elkeen in 'n bolletjie. Plaas dit op 'n gesmeerde bakplaat. Bedek ligweg met 'n lap en laat op 'n warm plek staan tot die bolletjies dubbel hul grootte gerys het. Meng die meelblom en water en maak 'n kruis bo-op elke bolletjie. (Gebruik 'n versiersak hiervoor). Bak vir 25 - 30 minute in 'n voorverhitte oond tot deurgaar en goudbruin. Haal die bolletjies uit die oond en "verf" warm heuning of stroop oor.

SKONS

750 ml koekmeel 15 ml bakpoeier

1 eier 250 ml melk

Knippie sout 37.5 ml botter

Vryf botter in die meel in. Meng die eier, melk en klein bietjie olie. Sny die melkmengsel in. Meng verder met die hand tot styf. Rol uit met die hand. Gebruik 5 cm koekdrukke vir vorm en verf bietjie eiergeel bo-op voor dit in die oond bak vir 10 minute op 200°C.

SONGEDROOGDE TAMATIES

Halveer tamaties wat lekker ryp is. Sit oopkant na bo in oond. Strooi sout en suiker oor. Droog soos met beskuit. Dit moet nog elasties wees. Bedek met olyfolie in bottels. Sit lourierblaar, 'n paar peperkorrels en takkie roosmaryn in bottels.

VETKOEK

500g witbroodmeel 5 ml sout
 5 ml suiker 10g kits droëgis
 40 ml botter ± 625 ml louwarm water
 Olie vir diepbraai

Meng meel, sout, suiker en gis saam. Vryf botter met vingerpunte tot mengsel soos brood krummels lyk. Voeg louwarm water geleidelik by om 'n sagte deeg te vorm - indien nodig kan nog 'n bietjie water bygevoeg word. Knie tot glad en elasties. Bedek en laat staan vir 10 minute. Vorm vetkoeke, plaas op 'n gesmeerde plaat, bedek en laat rys tot dubbel die volume. Diepbraai in olie tot goudbruin en gaar. Lewer 18 vetkoeke.

WORSROLLETJIES

Vulsel:

1 kg maalvleis 2 snye witbrood(gekrummel)
 15 ml sout 25 ml asyn
 25 ml spekvleis, swoerdloos, gesnipper 10 ml koljander
 Knypie neutmuskaat Knypie kaneel
 Smaakmiddesl na smaak

Braai alle vulsel bestanddele saam totdat die vleis bruin verkleur. Laat afkoel.

Deeg:

4 x 250 ml koekmeelblom 5 ml sout
 500g botter 12.5 ml suurlemoensap
 1 eiergeel 250 ml water

Sif meelblom en sout saam. Vryf botter in tot dit lyk soos broodkrummels. Voeg eiergeel, suurlemoensap en genoeg water by om 'n hanteerbare deeg te vorm. Rol deeg uit op 'n meel bestrooide oppervlak. Plaas bietjie vleis bo-op deeg. Smeer kante met eierwit. Rol op. Verf mengsel van geklitste eiergeel en melk bo-oor. Bak vir 45 minute lank in 'n voorverhitte oond teen 180°C tot goudbruin. Sny in worsrolletjies. Lewer ongeveer 5 dosyn worsrolletjies.

BESKUIT

ANYSBESKUIT

375g botter of margarien 470 ml suiker
 4 groot eiers 4x500g bruismeel
 15 ml anys 10 ml sout
 2.5 ml kremetart 1 liter kookmelk

Smelt margarien of botter en suiker, laat afkoel en klop eiers by. Sif droë bestanddele saam en voeg

saam met die kookmelk by eiermengsel. Voeg anys by en maak aan tot 'n deeg. Laat 5 minute staan. Rol in balletjies en pak teen mekaar in 2 gesmeerde broodpanne van 220x120mm. Bak vir sowat 1 uur in voorverhitte oond by 180°C tot gaar. Laat afkoel en droog beskuit uit.

BOERE BESKUIT

750 ml melk 750 ml suiker
500 g botter of margarien 25 ml sout
3,75 kg koekmeelblom 3 pakkies kitsgis
1 liter water 3 eiers, geklits

Meng meelblom, kitsgis en sout saam. Kook melk, suiker, botter en water saam (oppas vir oor kook). Laat afkoel tot lou. Voeg eiers by. Voeg melkmengsel by meel en meng. Knie goed deur. (Indien 'n bietjie styf, voeg nog melk by). Maak warm toe en laat rys vir ongeveer 1½ - 2 uur of tot dubbel die grootte. Vorm balletjies, sonder om af te knie, en sit in gesmeerde panne. Laat rys op 'n warm plek tot dit in grootte verdubbel het. Bak vir 1 uur in 'n warm oond (180°C). Net voor dit uitgehaal word, word glasuursel opgesmeer. (Klits 10ml suiker met 12.5ml melk en smeer bo-oor). Sit terug in die oond tot dit blink en goudbruin is. Keer uit op afkoelrakke. Sodra dit koud is, breek in stukke en droog uit in lou oond, 100°C vir ongeveer 5 tot 6 uur.

GESONDHEIDS BESKUIT

1 kg volkoringmeel 500 ml koekmeel
250 ml klapper 500 ml fyngedrukte graanvlokkies
200 ml pitlose rosyne 125 ml sonneblomsaad
55 ml bakpoeier 10 ml sout

500 ml suiker 250 g margarien, gesmelt
250 ml sonneblomolie 1 liter kookwater

Stel die oond op 180°C. Meng al die droë bestanddele, behalwe suiker saam. Giet die gesmelte margarien in 'n ander mengbak en voeg die suiker, olie en kookwater by. Meng. Voeg by die droë bestanddele en meng goed. Skep deeg in 2 gesmeerde broodpanne. Doop 'n mes in warm water en sny die deeg in blokkies. Bak sowat 1 uur of tot gaar in die voorverhitte oond. Laat effens afkoel in die panne. Keer uit, breek in stukke en droog uit.

KARRINGMELK BESKUIT

9 x 250 ml volkoringmeel 4 x 250 ml koekmeelblom
45 ml vlapoeier 25 ml koeksoda
15 ml kremetart 20 ml sout
500 ml suiker 6 x 250ml (1.5 liter) karringmelk
500 ml olie 60 ml druiwe asyn

Voorverhit die oond tot 180°C. Spuit twee groot broodpanne van 34 x 11 x 7cm met kleefwerende kossproei of smeer goed met botter of margarien. Sprinkel 'n bietjie volkoringmeel op die boom en teen die kante van die pan. Sif die volkoringmeel, koekmeelblom, vlapoeier, koeksoda, kremetart en sout saam in 'n groot mengbak. Voeg die semels wat in die sif agtergebly het, weer by. Voeg die suiker by meelmengsel en meng goed. Meng die karringmelk, olie en druiweasyn en voeg by. Meng goed deur met houtlepel. Skep in voorbereide panne en maak gelyk bo-op. Bak 1 uur lank of tot gaar en ligbruin van bo en totdat 'n toetspen skoon uit die middel van die beskuit kom. Laat effens afkoel en keer uit of draadrakke om heeltemal af te koel. Sny in stukke en droog uit by 100°C. Lewer ongeveer 110 stukke.

KONDENSMELK BESKUIT

1 kg bruismeel 125 ml suiker
500 ml semels 250 ml volkoringmeelblom
150 ml sesamsaad 150 ml sonneblomsaad
15 ml bakpoeier 5 ml sout
2 eiers, geklits 500 ml karringmelk

397g kondensmelk 450 ml botter gesmelt

Plaas droë bestanddele in 'n mengbak en meng goed. Voorverhit oond tot 180°C. Maak 'n holte in die middel en voeg die eiers, karringmelk, kondensmelk en botter by en meng goed. Smeer 3 middelslag broodpanne met botter. Verdeel mengsel tussen panne en maak gelyk bo-op. Bak sowat 45 minute

lank by 180°C of tot goudbruin en deurgaar. Laat vir 5 minute in panne afkoel, keer versigtig uit en laat heeltemal afkoel. Sny beskuit in vingers en pak effens uitmekaar op bakplate. Laat oornag in 'n koel oond (60 – 70°C) uitdroog. Plaas 'n lepel in die oonddeur sodat die vog kan ontsnap.

MALTABELLA BESKUIT

500 ml Maltabella meel 750 ml koekmeelblom

500 ml semels 500 ml suiker

2 ml sout 10 ml bakpoeier

10 ml kremetart 10 ml koeksoda

250g margarien 750 ml karringmelk

Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer twee panne met margarien. Meng al die droë bestanddele, insluitende die rysmiddels, in 'n groot mengbak goed saam. Smelt die margarien. Laat effens afkoel en voeg die karringmelk by. Voeg by die droë bestanddele en meng deeglik deur. Skep in die voorbereide panne en bak sowat 60 minute lank of totdat die toetspen skoon uit die beskuit kom. Keer uit, en laat heeltemal afkoel. Sny in vingers en plaas op bakplate. Droog uit by 100°C.

NEUT EN SAAD BESKUIT

550g bruismeel 15 ml bakpoeier

250g Nutty Wheat 500 ml geroosterde muesli

50g gekapte pekanneute 50g gekapte okkerneute

100 ml sonneblomsade 50 ml sesamsade

500g koue botter, in klein blokkies gesny 100 ml pampoensade

500 ml karringmelk 380g suiker

10 ml asyn 2 groot eiers

Sif die bruismeel en bakpoeier saam. Voeg die Nutty wheat, neute en sade by. Voeg die botter by en vryf dit met jou vingerpunte in tot dit goed gemeng is. Klop die karringmelk, asyn en eiers saam. Voeg dit by die meelmengsel en roer tot al die bestanddele goed gemeng is. Verdeel die mengsel tussen twee broodpanne van 29 x 12cm. Bak 50-60 minute lank in vooraf verhitte oond van 180C, of totdat mespunt skoon uitkom. Haal die beskuit uit die panne en sny dit in stukke. Verlaag dan die temperatuur tot 100°C en bak dan die beskuit tot dit heeltemal uitgedroog is.

SKURWE ABRAHAMS

650 g koekmeelblom 15 ml kremetart

12,5 ml sout 400 g suiker

250 g botter, by kamertemperatuur 250 ml karringmelk

10 ml koeksoda 1 eier

Voorverhit oond tot 200°C. Smeer 'n rolkoekpan van 45 x 30 x 2cm of bespuit dit met kleefwerende middel. Sif die koekmeelblom, kremetart en sout saam. Voeg die suiker by en meng. Vryf die botter met vingerpunte in die meelmengsel totdat dit fyn gekrummel is. Meng 25 ml van die karringmelk met die koeksoda. Voeg dit by die meelmengsel. Klits die res van die karringmelk en die eier saam. Hou 25 ml van die mengsel om oor die beskuit te verf en voeg die res by die meelmengsel. Meng goed tot 'n deeg. Verdeel die deeg in 8 ewe groot stukke. Fatsoeneer elke stuk op 'n meelbestrooide deegplank om 'n wors van 28 cm en druk dit effens plat. Sny elke wors in 4 ewe lang stukke. Plaas die stukke effens uitmekaar in die pan. Verf die oorblywende 25 ml karringmelk-en-eiermengsel oor die beskuite. Bak hulle sowat 30 minute of tot gaar op die middelste oondrak. Laat die beskuite effens afkoel, breek hulle oop en droog in 'n koel oond uit.

BLATJANG

APPEL BLATJANG

1 kg groen appels 1 groot ui, gerasper
375ml bruinsuiker 375ml asyn
125ml lemoensap 3 brandrissies, fyn gekap
5ml gemaalde gemmer sout na smaak
3 knoffelhuisies, gekneus

Skil en ontkern appels. Rasper die appels. Meng al die bestanddele goed saam. Laat prut dit ongeveer 40 minute lank totdat die blatjang dik en souserig is. Skep die blatjang in warm gesteriliseerde flesse en maak seker dat daar geen lugblasies vorm nie. Verseël dit. Bewaar die blatjang op 'n koel droë plek.

BEET BLATJANG

750 ml suiker 500 ml bruin asyn
6 koppes gaar beet, geskil en in blokkies gesny 2 groot uie, fyn gekap
15 ml kerriepoeier 5 ml sout
45 ml mielieblom, aangemaak met bietjie water

Meng suiker en asyn in 'n kastrol. Verhit oor lae hitte. Roer tot die suiker opgelos is en begin kook. Verhit tot kookpunt, voeg beet en uie by en kook nog 5 minute. Meng kerrie, sout en mielieblom met 'n bietjie water om 'n lopende pasta te vorm. Voeg by die beet en kook 5 minute deur. Skep warm in gesteriliseerde bottels en verseël.

GROEN TAMATIE BLATJANG

3 kg groen tamaties 125 ml sout
1½ kg fyn gekapte uie 750 ml suiker
1,875 liter asyn

Verwyder ogies van tamaties, sny in blokkies, sprinkel sout oor en laat staan oornag. Dreineer oortollige vloeistof. Roer gekapte uie, suiker en asyn by. Kook vir 1 uur sonder deksel.

90 ml koekmeel 30 ml kerrie
30 ml mosterd 15 ml rooipeper
15 ml borrie 125 ml appelkooskonfyt
375 ml asyn

Meng al die bestanddele baie goed sodat al die klontjies opgelos is. Voeg 250ml van die warm tamatiemengsel by die kerriemengsel en roer. Gooi die kerriemengsel by die kokende tamatie mengsel. Kook 15 minute terwyl u voortdurend roer. Gooi warm mengsel in gesteriliseerde bottels en verseël.

KWEPER BLATJANG

500g kwepers in baie fyn stukkies gekap 2 groot uie, gekap
250g pitlose rosyne 2 knoffelhuisies, fyngedruk
15 ml fyn koljander 15 ml growwe sout
500 ml bruin asyn 1 skerp rooi rissie, fyn gekap
15 ml fyn gemmer 375 ml bruin suiker

Meng al die bestanddele in 'n groot kastrol. Kook stadig tot mooi dik en donker van kleur - sowat 2 uur lank. Bottel in gesteriliseerde flesse. Bêre op 'n koel donker plek om ryp te word vir minstens 'n maand. Lekker eet!

PAMPOEN BLATJANG

1kg pampoens geskil, ontpit, in blokkies gesny 2 groot uie gekap

250g sultanas 1,25 liter asyn

125 ml suiker 60g mosterdpoeier

20 ml sout 15ml borrie

5ml fyn naeltjies 1ml gemengde speserye

Plaas pampoens, uie, sultanas en asyn in 'n kastrol en kook tot sag. Plaas pampoens, uie, tesame met res van die bestanddele in 'n voedselverwerker of versapper en maak fyn. Indien te styf, voeg bietjie van die asyn waarin die pampoens gekook is, by. Skep in gesteriliseerde bottel en verseël.

PERSKE BLATJANG

500g geelperskes 2 uie, gekap

10 ml sout 3 ml koljanderkorrels

2 ml piment-of-wonderpeperkorrels 2 ml peperkorrels

5 ml matige kerriepoeier 1 ml sout

250 ml wit asyn 12.5 ml mielieblom

25 ml koue water 100 ml kookwater

100 ml suiker

Spoel perskes af om hare te verwyder. Halveer en snipper in dun skyfies. Bedek perskesnippers en gekapte uie met water waarby 10 ml sout gevoeg is. Laat staan vir 'n uur. Kook vir 20 - 30 minute in 'n kastrol, nadat 100ml kookwater bygevoeg is. Kook intussen speserye, sout en asyn vir 3 minute in 'n ander kleiner kastrol. Voeg asynmengsel by gaar perskemengsel. Meng mielieblom en koue water tot glad. Roer kookwater en suiker by mielieblommengsel. Kook vir ongeveer 5 minute of totdat sous verdik. Skep blatjang in warm, skoon, glasbottels en verseël. Bêre op 'n koel donker plek.

PIESANG BLATJANG

12 geskilde piesangs, in ringe gesny 250 ml sultanas

2 groot gekapte uie 250 ml suiker

15 ml kerriepoeier 500 ml wit asyn

15 ml sout Knippie rooipeper

2 stukke pypkaneel

Meng die bestanddele in 'n geskikte kastrol en prut stadig tot dik. Kook sonder 'n deksel en roer gereeld omdat dit baie maklik aanbrand. Die blatjang behoort binne sowat 35 minute dik en geurig te wees.

Proe en verwyder die kaneel. Skep in gesteriliseerde flesse. Bewaar om ryp te word.

PRUIMEDANT BLATJANG

750 ml asyn 5 ml gemaalde gemmer

5 ml gemengde speserye 5 ml fyn kaneel

5 ml droë mosterd 2.5 ml brandrissie poeier

Knypie gemaalde naeltjies Knypie gemaalde neutmuskaat

1.5kg ryp pruime, gewas, gehalveer en ontpit 500g pitlose rosyne

600g appels geksil, ontpit en in stukke gesny 500g suiker

500g wortels, geskil en grof gerasper 30 ml sout

2 groot mango's, geskil, ontpit, gesny in stukke 600g uie, geskil en gekap

Giet die asyn en speserye in 'n groot kastrol en bring tot kookpunt. Voeg al die oorblywende bestanddele by en roer goed. Bring weer tot kookpunt. Draai die hitte af nadat kookpunt bereik is en kook oor 'n lae temperatuur vir 2½ uur. Roer gereeld sodat die mengsel nie aanbrand nie. Kook blatjang tot dik. Wanneer jy 'n lepel deur die mengsel trek en die twee kante stadig na mekaar toe loop, is die blatjang reg. Wanneer die blatjang reg is, haal dit van die stoof af en gooi 'n vadoek oor die pot. Laat oornag afkoel. Skep die volgende dag in gesteriliseerde botteltjies. Die deksels moet met plastiek uitgevoer wees, sodat die asyn nie met die deksel in aanraking kom nie. Bêre op 'n droë plek. Vir beste resultate gebruik eers na 'n maand.

WARM MANGO BLATJANG

1,5 kg groen mango's, geskil, gehalveer, ontpit 70 ml sout
2 liter water 500g suiker (625 ml)
600 ml asyn 125 g dadels, ontpit en gekap
'n Stuk vars gemmer, geskil en fyngekap 6 knoffelhuisies, gekneus
10 ml rissiepoeier 1 kaneelstokkie
125 g pitlose rosyne

Kap die mango's in klein stukkies. Plaas in 'n mengbak. Sprinkel sout oor en voeg water by. Bedek en laat 24 uur staan. Dreineer die mangostukkies en plaas eenkant. Plaas suiker en asyn in 'n kastrol en verhit tot kookpunt. Verminder die hitte en laat prut totdat die suiker opgelos is. Roer voortdurend. Voeg die gemmer, knoffel, rissiepoeier, kaneelstokkie, rosyne, dadels en gedreineerde mango by. Verhit tot kookpunt, verlaag die hitte en laat 1 tot 2 uur onbedek prut of totdat die blattang dik is. Roer af en toe. Verwyder die pypkaneel. Skep die blattang in warm, gesteriliseerde bottels en verseël.

Bladsy 12

BRAAISTUKKE

APPELKOOS GEGEURDE VARKNEK

1 heel varknek, van ongeveer 750g Botter en olie
Vars gemaalde swartpeper, paprika en sout 1 klein ui, fyn gekap
2 knoffelhuisies, fyngemaak 375 ml hoenderaftreksel
410g appelkoosheltes, gedreineer, behou die sap 3 heel naeltjies
30 ml korrel of Dijonmosterd 1 kaneelstokkie
125 ml room

Geur varknek met peper en paprika. Verhit botter en olie en braai vleis weerskante goudbruin. Verwyder vleis en geur met sout. Laat vleis eenkant. Gooi uie en knoffel in die kastrol en verbruin liggies. Gebruik 125 ml van appelkoossap en voeg dit by aftreksel, mosterd, naeltjies en kaneel. Sit die vleis terug in die kastrol, voeg die sous by, bedek en prut tot vleis sag is. Dit sal ongeveer 'n uur wees, na gelang van die dikte van die vleis. Verwyder vleis uit die kastrol en hou warm. Voeg room by en kook vinnig en onbedek tot sous verdik. Voeg appelkoosheltes by en maak deurwarm. Sny vleis in dik skywe en rangskik op dienbord. Giet warm sous oor en garneer met ekstra appelkoosheltes en vars kruie. Lewer 4 - 6 porsies.

BEESVLEIS BRAAISTUK

30 ml olie 1.5 kg beesbraaistuk by binneboud
2 uie, gekerf 4 koppies biefaftreksel
10 ml worcestersous 5 ml suiker
2 - 3 ml swartpeper 15 ml margarien
2 wortels geskraap, in dik snye 65 ml meelblom
45 ml tamatiepuree 3 ml gemengde kruie
2 - 3 ml sout

Verhit die olie en margarien en braai die beesvleis tot bruin. Verwyder uit die pan. Plaas die wortels en die uie in die pan. Verbruin en verwyder. Voeg meelblom by en braai tot bruin. Voeg bietjie meer olie by, as dit nodig is. Voeg aftreksel by en laat kook. Roer puree, worcestersous, gemengde kruie, suiker, sout en peper in. Sit vleis terug in pan. Verminder die hitte, sit deksel op en laat prut vir 1½ uur. Voeg weer die groente by en laat weer prut vir ongeveer 30 minute.

HEUNING GEROOSTERDE VARKBOUD

1.5 kg varkboud 60 ml rosyne
30 ml roosmarynblare Vars gemaalde swartpeper na smaak
125 ml heuning Sout na smaak
410g (1 blik) heel tamaties 180 ml appelwyn of ligte witwyn

Verwyder die vel van die boud. Maak met 'n mes diep kepies in die vetlagie tot in die vleis. Druk 'n paar rosyne en 'n paar roosmarynblare in elke keep. Geur vleis met peper en smeer heuning oor die vleis. Maak boud toe in foelie en plaas op 'n koel plek, maar nie in die yskas nie. Laat staan ten minste vir 12 uur lank. Voorverhit die oond tot 160°C. Geur die varkboud met sout en bedruip weer met heuning. Plaas boud in oondpan en bak oop vir 1½ uur. Plaas tamaties in 'n versapper, voeg wyn by en verpulp. Voeg tamatiemengsel by vleis. Bak nog 30 minute lank. Gooi tamatiesous deur sif, sny vleis en sit voor

saam met die sous.

KERSHAM

Kersham word uit die agterboud of skouer van die vark gesny en dan gepek en gerook. Die ham kan gekook, gebak of oor die kole gaargemaak word.

Gekook:

Bedek die ham met water en bring tot kookpunt. Prut vir 30 minute per 500g of totdat vleisvesel maklik afgetrek kan word. Laat effens afkoel en verwyder die swoerd. Plaas die ham terug in die vloeistof en laat afkoel. Sny diamantpatrone in die vet. Verglans. (Sien beskrywing).

Bladsy 13

In die oond:

Voorverhit die oond tot 160°C. Plaas die ham op die rakkie in die oondpan. Bedek heeltelmal met tinfoelie. Bak 15 - 20 minute per 500g. Verwyder die foelie en sny die swoerd af. Sny die vetlagie in diagonale snye sodat diamantvormige blokkies gevorm word.

Hoe om te verglans:

Meng appelkooskonfyt met 'n bietjie suurlemoensap en voeg mosterdpoer by. Smeer die mengsel oor die vetlagie van die vleis en bak vir 'n halfuur teen 160°C of tot goudbruin.

LAMSBOD MET KARRINGMELK MARINADE

1 lamsboud, ontbeen en soos 'n vlinder oopgesny 125 ml karringmelk

10 ml gekeurde seesout 2,5 ml gemaalde swartpeper

Bedruipsous:

100g gesmelte botter 2 knoffelhuisies, fyn gekap of gedruk

2,5 ml suiker Sap van ½ suurlemoen

Giet die karringmelk in 'n glasbak en plaas die vleis daarin. Draai dit 'n paar keer om sodat die vleis goed bedek word. Laat 24 uur lank in die koelkas marineer. Karringmelk is 'n uitstekende versagter. Dit trek nie die vleissappe uit nie, en sal nie die smaak van die vleis op enige manier verander nie. Haal die vleis die volgende dag uit en droog versigtig met kombuispapier af. Geur met gekeurde sout en swartpeper. Meng die bestanddele vir die bedruipsous. Voorverhit die oond tot 180°C. Bedek met foelie en bak vir 1½ - 2 uur lank. Draai 1 maal om en drup lepelsvol bedruipsous oor die boud.

Verwyder die foelie en braai 'n verdere 15 minute lank tot mooi bruin.

SKAAPBOUD

500 ml water 1 vleisekstrablokkie

5 ml uievlokkies of 1 ui gekap 10 ml sout

7,5 ml mosterdpoer 10 ml suiker

5 ml swartpeper 7,5 ml fyn gemmer

2 knoffelhuisies 2 kg skaapboud

25 ml meelblom 25 ml olie

50 ml tamatiesous 25 ml worcestersous

25 ml blatjang 37,5 ml botter of margarien, gesmelt

10 ml suiker 5 ml asyn

1 ml tabascosous 10 ml mielieblom

Berei die aftreksel die dag vantevore deur die water, vleisaftrekselblokkie en ui 10 minute lank saam te kook en dit dan deur 'n sif te gooi. Ook 'n dag vantevore: Meng die sout, mosterdpoer, suiker, swartpeper en gemmer en vryf dit oor die oppervlakte van die vleis. Laat staan oornag. Stel die oond op 200°C. Skil en sny die knoffel in repies. Druk die knoffel op verskeie plekke naby die been in die vleis in. Strooi die meelblom oor die vleis. Verhit die olie in die oondpan en plaas die vleis op 'n vleisrak in die oondpan. Bak die vleis 'n uur lank in die vooraf verhitte oond. Bedruip elke tien minute met die olie in die pan. Die hitte kan na 30 minute verlaag word. Berei die sous deur die aftreksel wat die vorige dag berei is, met die tamatiesous, worcestersous, blatjang, gesmelte botter, suiker, asyn en tabascosous te meng. Verdik die sous met die mielieblom wat met 'n bietjie water aangemaak is en gooi dit oor die vleis.

SKAAPBOUD

2½ - 3kg ontbeende skaapboud Sout en peper na smaak

Braaivleis spesery (opsioneel) Fyn appelkooskonfyt (verdund met asyn)

½ tot 1 koppie room

Voorverhit die oond tot 180°C. Vryf sout, peper en speserye oor boud binne en buite. Smeer konfynt oor boud binne en buite. Bind vas met tou. Plaas op foelie (foelie blink kant na binne), gooi room oor en maak toe sodat room nie uitloop nie. Sit in oondpan en bak vir ongeveer 2 ure toets en sit voor.

BEESVLEISPOTBRAAD

50 ml olie 1.3 kg binneboud of dikrib, in een stuk

Geurige sous:

300 ml tamatiesous 300 ml water

50 ml suurlemoensap 15 ml aangemaakte mosterd

'n Paar druppels tabascosous 75 ml vrugte blatjang

13 ml worcestersous 40 ml heuning

3 lourierblare 7 ml sout

40 ml koekmeelblom 50 ml pietersielie, fyn gekap

Verhit die olie oor hoë hitte in 'n kastrol. Braai die vleis alkante bruin. Skep uit en hou dit eenkant. Giet alle oortollige olie uit die kastrol.

Sous:

Berei die geurige sous: Voeg al die bestanddele vir die sous, behalwe die koekmeelblom en pietersielie in 'n kastrol. Klits goed met 'n draadklitser. Verhit die sous tot kookpunt. Voeg die vleis by. Laat dit weer opkook. Plaas die deksel op en laat dit 1½ uur lank oor lae hitte prut, of totdat die vleis sag is.

Draai die vleis af en toe om. Skep die vleis uit die sous en sny dit met 'n lang, skerp mes in skywe.

Rangskik die skywe in 'n verhitte, vlak oondbak. Maak die koekmeelblom met 'n klein bietjie koue water aan in 'n bakkie. Voeg dit by die sous in die kastrol. Roer dit met 'n houtlepel oor matige hitte tot dik.

Giet die sous oor die vleis en garneer met pietersielie. Lewer 4 - 6 porsies.

TANT FRIKA SE SKAAPSKENKELS IN DIE OOND GEBAK

6 skaapskenkels (opgesaagde skenkels werk ook, maar dit is baie lekkerder as elkeen sy eie skenkel kry)

Marinade:

3 groot uie fyn gesny ½ koppie blatjang

½ teelepel fyn gemmer 2 huisies knoffel, fyn gekap

12.5 ml heuning ½ koppie bruin asyn

½ koppie tamatiesous 25 ml appelkooskonfynt

1 blokkie biefekstrak 5 ml mosterdpoeier

'n Knypie fyn naeltjies, neutmuskaat en tiemie Sout en peper na smaak

25 ml sjerrie

Braai die uie en knoffel in 'n klein bietjie olie tot sag en voeg die ander bestanddele by. Prut stadig vir sowat 'n halfuur en roer. Plaas die skenkels in 'n oondbak en giet die marinade bo-oor. Maak die bak toe en los oornag in 'n oond gestel op 100°C. Voor opdiening, bedruip weer en plaas vir 20 minute oop in 'n baie warm oond 220°C. Draai ná tien minute en bedruip weer.

VARKBOUD MET APPELS

2 - 2.3kg varkboud, ontbeen 1 knoffelhuisie, in skywe gesny

Vars gekapte salie Sout

2 rooi appels 30 ml botter

30 ml suiker 15 ml koekmeelblom

300 ml droë appelwyn (cider)

Voorverhit die oond tot 220°C. Bind vleis in 'n rol en sny kepies in vel. Stop kepies met knoffel en salie en vryf sout oor die boud. Plaas in die oond en rooster 10 minute lank. Verlaag hitte na 190°C en bak 20 minute per 450g plus nog 10 minute. Ontkern die appels en sny in skywe. Smelt botter in braaipan en bruin appels tot bruin. Voeg die suiker by terwyl die appels nog braai. Plaas die appels in oondpan rondom die vleis, vir die laaste 30 minute baktyd. Verwyder vleis en appels uit pan en plaas in lou-oond. Giet vet van pansap af, roer meelblom by en verhit tot kookpunt. Voeg die appelwyn by. Dien appelwynsous

op saam met die varkvleis.

Bladsy 15

BREDIES

BEETBLAARBREDIE

1.5 – 2 kg beesskenkel Sout en peper
10 ml fyn koljander Olie
3 uie, in ringe gesny 3 knoffelhuisies, fyngedruk
1 groen of rooi soetrissie, in ringe gesny 250 ml warm water
6 aartappels, in dik skywe gesny 5 wortels, skoon gesny
1 bossie beet se blare in stukke gesny

Sny die vleise van die vleis plek-plek in sodat die vleis nie omkrul tydens die gaarmaakproses nie. Geur die vleis na smaak met sout, peper en koljander. Giet 'n bietjie olie in 'n diep kastrol of drukkoker en braai die vleis bietjie vir bietjie tot goudbruin. Skep uit en hou eenkant. Soteer die uie, knoffel en soetrissie in die olie tot sag. Voeg die vleis, asook die warm water by. Bedek, verlaag hitte en prut vir nog sowat 25 minute of totdat die vleis so te sê sag is. Voeg die groente by en prut totdat die groente sag is. Voeg nog water by indien nodig. Geur met sout en peper.

BLINDEVINKBREDIE

1 ui, fyn gekap 75 ml vars broodkrummels
5 ml sout 2 ml peper
5 ml gedroogde, gemengde kruie 1 ferm tamatie, geskil en gerasper
12.5 ml botter of margarien 1 eiergeel
500g kruisskyf, in 6 mm dik skywe gesny 30 ml braaivet
1 groot ui, in skywe gesny 1 vleisekstrablokkie
450 ml kookwater 12.5 ml koekmeelblom
Fyn gekapte pietersielie

Meng die gekapte ui, broodkrummels, sout, peper, gemengde kruie, tamatie, botter en eiergeel tot 'n smeerbare mengsel. Skep van die krummelmengsel op elke vleisskyf, rol die vleisskyf op en bind dit met tou vas. Verhit die braaivet in 'n swaarboomkastrol en verbruin die vleisrolletjies (blindevinkies) rondom. Skep dit uit en hou dit warm. Soteer die ui in dieselfde vet totdat dit ligbruin is. Voeg die blindevinkies by die ui. Los die vleisekstrablokkie op in die kookwater, en gooi dit oor die blindevinkies. Plaas die deksel op en stowe dit 1½ - 2 uur lank totdat die vleis sag is. Voeg 'n bietjie aftreksel of water by indien die gereg gedurende die gaarmaaktyd droogkook. Skep die blindevinkies uit in 'n warm opskep-skottel. Vermeng die koekmeelblom met 'n bietjie van die aftreksel in die kastrol tot glad. Roer dit by die aftreksel totdat dit begin verdik. Proe en voeg nog geurmiddels by na smaak. Gooi die sous oor die blindevinkies en strooi die gekapte pietersielie oor.

BEESSTERTBREDIE MET SJERRIE

90 ml koekmeelblom 5 ml sout
15 ml paprika 2 kg beesstert, in porsies gesny
50 ml braaivet kookwater
300g sampioene, gekerf 1 rooi soetrissie, ontpit, in ringe gesny
1 knoffelhuisie, gekneus 2 groot uie, in ringe gesny
2 vleisaftreksel-blokkies 15 ml kerriepoeier
225 ml sjerrie Warm, gaar ertjies vir garnering

Meng koekmeelblom, sout en paprika en bedek beesstert daarmee (hou oortollige meel mengsel eenkant). Verhit braaivet in 'n swaarboomkastrol. Verbruin beesstert. Voeg genoeg kookwater by om beesstert net-net te bedek. Sit deksel op en stowe vir 1 uur oor matige hitte. Voeg sampioene, soetrissie, knoffel, ui, aftrekselblokkie en kerriepoeier by. Roer goed deur. Plaas deksel op en stowe vir 3 tot 3½ uur tot beesstert sag is. Roer sjerrie by, plaas deksel op en stowe 15 minute. Maak gladde pasta van die orige meelblom en 'n bietjie water. Roer by bredie. Kook vir 5 minute sonder deksel. Geur na smaak. Skep op en garner met warm, gaar ertjies.

KERRIE GROENTE BREDIE

250g gaar, bruin bone 250g stowe lamsvleis
25 ml olie 2 ui, gekap
1 knoffelhuisie, gekneus 5 ml komynsaad
5 ml koljander, fyngemaal 5 ml gemengde kruie
2 ml matige kerriepoeier 1 groen soetrissie, gekap

250 g murgpampoentjies, in skywe gesny 100g rosyne
8 klein aartappeltjies, halfgaar gekook in die skil 50 ml tamatiepuree
250 ml geelwortel, in skywe gesny Suiker na smaak
1 klein blomkool, in blommetjies gebreek Sout en per na smaak
1 blokkie biefaftreksel, opgelos in 350 ml kookwater
Verhit die olie in 'n pan. Voeg die vleis, uit en knoffel by en soteer tot die vleis bruin is. Voeg die komynsaad, koljander, kruie en kerriepoeier by. Soteer die mengsel vir 'n verdere 2 minute. Voeg die groente en bone by. Giet aftreksel bo-oor en laat die mengsel kook. Meng die tamatiepuree en rosyne by die bonemengsel in. Verlaag die hitte en prut vir 30 minute. Voeg smaakmiddels na smaak by. Die mengsel kan vir potjiekos gebruik word.

KLUITJIES VIR BREDIES

250 ml koekmeelblom 5 ml bakpoeier
5 ml sout 2 ml droë of 5 ml vars tiemie
10 ml gekapte pietersielie water om te meng
Sif droë bestanddele saam en voeg genoeg water by om 'n sagte deeg te vorm. Skep lepelsvol kluitjiedeeg in die bredie se vloeistof en sit die deksel op. Prut vir ongeveer 30 minute sonder om te loer, anders val die kluitjies plat. (Kruie kan uitgelaat word indien verkies).

RYK HOENDERBREDIE

25 ml plantolie 4 hoenderstukke
2 groot uie (gesny) 1 wortel (fyn gekerf)
2 repe streepspek (fyn gekap) sout en peper
75 ml rooiwyn 300 ml kokende hoenderaftreksel
1 kruiesakkie 1 lourierblaar
6 dwerguie (geskil) 40g botter of margarien
4 dwergsampoene (dun gesny) 25 ml meelblom
25 ml enkelroom vars gekapte pietersielie (versiering)
Verhit die oond tot 160°C. Verhit die olie in 'n groot braaipan, sit die hoenderstukke in en braai teen matige hitte vir ongeveer 5 minute, terwyl die hoender een keer omgedraai word, totdat dit goudbruin is. Haal die hoenderstukke uit en sit dit in 'n vlak kasserol. Sit die uie, wortels en spek in die pan en braai liggies vir 5 minute totdat dit sag is. Plaas dit bo-oor die hoender, sout en peper en voeg 50 ml van die wyn by. Sit die aftreksel, kruiesakkie en lourierblaar by. Maak die kasserol toe en kook in die oond vir 1 uur.
Verhit die oorblywende wyn in 'n klein kastrol, sit die uie in en prut liggies vir 10 minute of tot die uie sag is. Verwyder die uie en plaas dit opsy en behou die wyn. Smelt 15g van die margarien in 'n klein braaipan, sit die sampioene in en braai liggies vir 2 - 3 minute totdat dit sag is. Verwyder die sampioene en plaas opsy. Smelt die oorblywende vet in 'n klein kastrol, sprinkel die meelblom in en kook vir 1 tot 2 minute oor lae hitte terwyl geroer word. Voeg die wyn waarin die uie gekook is en omtrent 6 eetlepel aftreksel vanuit die kasserol by om 'n dun sous te maak. Roer dit in die kasserol in saam met die sampioene. Kook in die oond vir 'n verdere 15 minute of totdat die hoender sag is.
Verwyder die kruiesakkie en lourierblaar by en voeg sout en peper na smaak by. Roer die room in, sprinkel met pietersielie en bedien dadelik. Bedien 4 persone.

TAMATIEBREDIE

10 ml sout 5 ml varsgemaalde swartpeper
3 ml wonderpeper 5 ml fyn neutmuskaat
2 ml borrie 15 ml olie
1.5 kg skaapribtjops of nekskywe 2 uie, gekap
1 kg tamaties, gekap 5 ml suiker
1 heel brandrissie 5 ml droë basiliekruid
2 aartappels, geskil, in kwarte gesny 3 ml karwysaad
Meng sout, peper, wonderpeper, neutmuskaat en borrie en vryf die vleis goed daarmee in. Verhit olie in plat gietysterpot en braai vleis oor matige hitte tot goudbruin. Voeg uie by en braai tot sag en deurskynend, maar nie bruin nie. Voeg sowat 50 ml water by, bedek en stowe oor lae hitte vir sowat 30 tot 45 minute. Loer so af en toe om te kyk of dit nie droog kook nie. Voeg tamaties, suiker, brandrissie en basiliekruid by. Bedek weer en verwyder deksel sodra bredie begin kook. Tamaties trek baie water, daarom moet jy wag tot so te sê alle vloeistof weg gekook het voor jy dit bedek. Laat prut sowat 1½ - 2 uur of tot die vleis sag is. Voeg aartappels en karwysaad by en laat prut nog vir sowat 30 minute.

WATERBLOMMETJIEBREDIE

1.8 kg skaapvleis, in stukke gesny 50 ml olie
50 ml botter 4 groot uie, in skywe gesny
2 knoffelhuisies, gekneus 250 ml vleisaftreksel
250 ml witwyn 8 klein aartappels
10 ml sout Vars gemaalde swartpeper
500g waterblommetjies Soutwater
25 ml suurlemoensap

Verbruin vleis aan alle kante in verhitte olie en botter. Voeg uie en knoffel by en soteer vir verdere 3 minute. Voeg aftreksel en wyn by. Verhit tot kookpunt. Verminder hitte en prut 90 minute. Voeg aartappels, sout en peper by. Voeg waterblommetjies, wat vooraf in soutwater geweek en skoon gewas is by. Prut nog 30 minute. Voeg suurlemoensap by net voor opdiening. Sit warm voor.

BRODE

BRUINBROOD

600 ml witbroodmeel 560 ml volkoringmeel
600 ml bruinbroodmeel 1 x 10g kitsgis
sout na smaak 500 – 750 ml warm water

Meng die meel, gis en sout in 'n groot mengbak. Maak 'n holte in die meel en voeg 500 ml van die water by. Meng met 'n lepel tot 'n stywe deeg vorm. As die deeg te styf is, kan nog water bygevoeg word. Knie deeg op 'n houtplank wat liggies met meel bestrooi is, tot glad en elasties. Vorm die deeg in twee gesmeerde broodpanne. Bedek en laat rys tot dubbel die volume. Bak 40-60 minute in 'n voorverhitte oond by 200°C. Laat op 'n draadzak afkoel.

DADELBROODJIE

375g fyn gekerfde dadels 5 ml koeksoda
125g margarien in klein blokkies gesny 250 ml kookwater
190 ml suiker 1 eier, geklits
5 ml vanielje geursel 500 ml meelblom
5 ml bakpoeier 125 ml gekapte neut

Plaas die dadels, margarien en koeksoda in 'n mengbak. Gooi kookwater bo-oor. Roer en laat staan om koud te word. Klits eier, suiker en vanielje geursel goed en gooi by die dadelmengsel. Sif meelblom en bakpoeier saam en vou by die dadelmengsel in. Gooi neut by en meng goed. Bak 1 uur lank in 'n voorverhitte oond van 180°C in 'n gesmeerde broodpannetjie.

GEMMERBROOD

250 ml olie 3 eiers
250 ml gouestroop 250 ml louwarm water
5 ml koeksoda opgelos in 60 ml louwarm water 750 ml koekmeelblom
knippie sout 5 ml bakpoeier
15 ml fyn gemmer 10 ml gemengde speserye
250 ml suiker

Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer twee broodpannetjies met margarien. Klits die olie, eiers, gouestroop en water saam in 'n mengbak tot goed gemeng. Sif die droë bestanddele een vir een oor en voeg dan die suiker by. Klits tot goed gemeng, sowat 5 minute. Giet in voorbereide panne. Bak sowat 45 minute lank of totdat 'n mespunt skoon uit die middel van die brood kom. Laat effens afkoel en keer op 'n draadzak uit. Laat heeltemal afkoel en bedien met botter.

KORINGROERBROOD

5 x 250 ml gaar koringkorrels 6 x 250 ml bruinbroodmeel
2 x 10 g kitssuurdeeg 25 ml sout
60 ml bruinsuiker 125 ml kookolie
1 liter louwarm water

Meng die koringkorrels, bruinbroodmeel, suurdeeg en sout in 'n mengbak. Plaas die suiker, olie en water in 'n ander mengbak en roer tot goed gemeng. Voeg dié mengsel by die droë bestanddele en roer goed

deur. Skep die deeg in twee gesmeerde broodpannetjies. Laat op 'n warm plek rys tot gelyk met die borand van pan. (Dit duur sowat 'n halfuur - die brood rys ook terwyl dit bak). Stel intussen die oond op 200°C. Wanneer die deeg gereed is, bak sowat een uur tot gaar in die voorverhitte oond. Die brood is gaar as 'n mens 'n hol klank kry wanneer jy dit onder met die kneukels klop.

LEMOEN EN ROSYNTJIE BROOD

Sap en skil van 1 lemoen 250 ml rosyne
1 eier, effens geklits 30 ml botter, gesmelt
500 ml koekmeelblom 5 ml bakpoeier
2 ml koeksoda 2 ml sout
125 ml suiker 100g pekanneute, fyngekap

Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer 'n broodpan van 23 x 13 x 7 cm met margarien. Vul die lemoensap aan met water tot 250 ml. Voeg die gerasperde lemoenskil asook die rosyne by. Meng die eier en botter en voeg by. Meng goed. Sif die koekmeelblom, bakpoeier, koeksoda en sout saam. Voeg die suiker en gekapte pekanneute by en meng deur. Voeg die lemoensap mengsel by die droë bestanddele en meng deeglik. Skep in voorbereide pan en bak 1 uur lank of tot gaar. Laat effens afkoel en keer uit op 'n draadrak. Laat heeltemal koud word voordat dit gesny word. Dien op saam met botter.

PIESANG BROOD

125g botter 250g strooisuiker
2 ekstra-groot eiers 30 ml joghurt of suurmilk
5 ml vanielje geursel 6 ryp, fyngemaakte piesangs
60 ml gekapte neute (opsioneel) 250g koekmeel
5 ml koeksoda 1,5 ml sout

Room die botter en strooisuiker saam tot lig en donsig. Klits die eiers liggies met 'n vurk en voeg dit saam met die joghurt en vanielje geursel geleidelik by die bottermengsel. Vou die piesangs en neute in. Sif die koekmeel, koeksoda en sout twee maal saam. Vou dit in die piesangmengsel tot goed gemeng. Smeer en voer 'n broodpannetjie met botterpapier uit. Giet die beslag daarin. Bak dit 50 - 60 minute in 'n voorverhitte oond by 180°C tot goudbruin en stewig. Laat heeltemal afkoel.

POLENTA BROODJIE

500 ml polenta 250 ml koekmeelblom
2.5 ml sout 5 ml bakpoeier
2 eiers, geklits 125g botter, gesmelt
50 ml heuning 250 ml karringmelk
papawersaad om oor te sprinkel

Voorverhit die oond tot 200°C. Voer 'n broodpan uit met papier en smeer. Meng die droë bestanddele. Voeg eiers, botter, heuning en karringmelk by en roer tot gemeng. Skep in broodpan en sprinkel papawersaad oor. Bak vir 35 minute. Keer uit en laat afkoel.

WITBROOD

1 kg witbroodmeel 15 ml sout
10 ml suiker 1 x 10g kits droëgis
20g botter 625 ml lou water

Sif die meel, sout, suiker en gis saam. Vryf botter by droë bestanddele in. Voeg lou water by en meng tot 'n sagte deeg. As die deeg te droog is, kan nog bietjie water bygevoeg word. Knie deeg tot sag en elasties. Plaas in 'n olie gesmeerde mengbak, bedek en laat 20 minute lank rus. Nadat deeg gerys het, knie af en verdeel in 2 ewe groot dele. Vorm en plaas in gesmeerde broodpanne. Bedek en laat rys op 'n warm plek vir 35 - 40 minute lank of tot dubbel die hoeveelheid deeg. Bestryk met water en bak in voorverhitte oond by 200°C vir 35 minute of tot gaar.

Bladsy 20

BYGEREGTE

GEBRAAIDE AARTAPPELS

8 middelmatige aartappels Gesoute kookwater
125 ml kookolie 5ml gemengde kruie
knippie borrie (vir 'n mooi goudbruin kleur) Witpeper
Kook die aartappels in soutwater vir 10 minute. Dreineer. Meng die olie, kruie, peper en borrie en plaas die aartappels daarin tot 'n uur voor etenstyd. (Dit kan die dag vantevore al gedoen word). Braai sowat 'n uur lank in 'n voorverhitte oond van 180°C tot goudbruin en bros.
ONTHOU! Gebraaide aartappels moet onmiddelik opgedien word.

GEELRYS MET ROSYNE

6 koppies kookwater 37.5 ml suiker
5 ml borrie bietjie kaneel
7 ml sout
Sodra hierdie kook, voeg by:
500 ml rys 250 ml rosyne
Laat 10 minute vinnig kook en laat dan verder baie stadig kook tot gaar. Moet nie roer nie.

GEGEURDE KRUMMELPAP

Maak krummelpap soos ondergemelde resep
Jy het verder nodig:
1 gekapte ui 1 knoffelhuisie, gekneus en gekap
5 ml borrie 1 rooi of groen soetrissie, gekap
Sout en peper 45 ml gerasperde parmesaan kaas
Braai die uie en knoffel tot deursigtig,. Voeg die borrie, soetrissie, sout en peper by, en braai vir vyf minute. Meng saam met parmesaan kaas by die pap, en laat dit goed warm word, sodat die geure tyd het om deur die pap te trek.

KRUMMELPAP

250 ml water 5 ml sout
500 ml growwe mieliemeel
Bring water tot kookpunt. Voeg sout by en strooi mieliemeel daarin. Verlaag hitte. Kook vir 15 minute. Roer met 'n vurk of agterkant van 'n houtlepel om krummeltekstuur te verkry. Prut vir 'n verdere 45 minute, halfbedek. Roer nog so 2 maal tydens die prutproses.

LEPEL BROOD

'n Skep van hierdie brood met 'n smeerseltjie botter is heerlik saam met braaivleis
450 ml melk 300 ml mieliemeel
5 ml sout 50 ml margarien, gesmelt
4 eiers, geskei
Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer 'n diep oondvaste bak van 24cm met margarien. Verhit die melk tot kookpunt. Verwyder van die hitte en roer die mieliemeel geleidelik by. Roer tot glad. Plaas terug op die hitte en laat kook tot die mengsel verdik het [die plaat moet nie hoog wees nie]. Roer elke nou en dan. Voeg die sout, asook gesmelte margarien by. Verwyder van die hitte en laat heelwat afkoel. Klits die eier gele en vou by die mengsel in. Klits die eierwitte styf en vou ook by die mengsel in. Skep in voorbereide bak en bak sowat 35 - 40 minute lank of tot gaar. Lewer 4 - 6 porsies.

SOUSBOONTJIES

500 ml gaar, gespikkelde bone 125 g spekvleis, fyn gesnipper
1 ui, gekap 50 ml bruinsuiker
15 ml mosterdpoeier 5 ml sout
2 ml swartpeper 30 ml wynasyn
200 ml water of bone-aftreksel
Meng al die bestanddele saam en plaas in 'n vuurvaste oondskottel. Bak dit vir 1 uur in 'n voorverhitte oond by 180°C.

STYWEPAP

1 liter water 12.5 ml sout
750 ml meliemeel 12.5 ml botter
10 ml olyfolie

Kook water en voeg dan sout by. Roer met 'n vurk (nie 'n lepel nie) genoeg meliemeel in om mengsel taamlik dik te maak. Voeg botter en olyfolie by. Vou goed in. Sit deksel op en laat stoom ongeveer ½ uur oor lae hitte tot gaar. Moenie die deksel te dikwels oplig nie, aangesien dit sal maak dat die pap nie rys nie.

TAMATIE EN UIESMOOR

1.5 kg tamaties, geskil, in kwarte gesny 45 ml sonneblomolie
6 medium uie, fyngekap 60 ml vars pietersielie, fyn gekap
10 ml bruinsuiker 5 ml sout
5 ml varsgemaalde swartpeper

Plaas tamaties in 'n groot kastrol en prut oor lae hitte tot sag en pulpagtig. Verhit intussen olie in 'n braaipan en soteer uie en pietersielie oor lae hitte tot uie deurskynend is. Roer gaar tamaties, suiker, sout en peper by. Bedek deeglik en prut 10 - 15 minute.

TAMATIE STAMPMIELIES

500 ml rou stampmielies (oornag geweek) 1 ui, fyn gekap

Olie 3 tamaties, ontvel en fyn gekap

Sout en varsgemaalde swartpeper 150 ml Cheddarkaas (gerasper)

Giet die weekwater van die stampmielies af. Vul kastrol met koue water en verhit tot kookpunt en laat prut dan tot sag. Geur aan die einde van die kooktyd met sout. Dreineer. Voeg 'n klontjie botter asook 'n bietjie melk by indien verkies. Soteer die ui in 'n bietjie olie tot sag. Voeg die tamatie by en prut tot 'n lekker sous gevorm is. Geur met sout en peper en voeg stampmielies by. Meng liggies deur. Voeg die helfte van die kaas by en meng. Strooi die orige kaas bo-oor.

DRANKIES

AARTAPPELWYN

Skil 2 groot aartappels en rasper dit fyn. Voeg daarby 5 liter louwarm water, 2 kg karamelsuiker, 1 kg rosyne, 350g koringkorrels, die fyngerasperde skil en sap van 2 groot suurlemoene asook 30g aktiewe droëgis. Bedek die houer met 'n doek en laat die mengsel gis. Roer dit af en toe. Syg die mengsel na 3 weke deur en bottel die filtraat. Die wyn sal na 'n maand helder word. Gooi 'n bietjie witsuiker in elke bottel en kurk toe. Die wyn is nou reg om gedrink te word, maar hoe langer dit verouder, hoe lekkerder smaak dit.

BRANDEWYN-LEMOENLIKEUR

3 groot lemoene 250 ml brandewyn
250 g suiker 2 ml fyn koljander
2 ml fyn kaneel

Rasper die lemoene se skille. Druk 250 ml lemoensap uit. Meng alle bestanddele en laat staan vir 2 dae lank. Roer mengsel gereeld. Giet mengsel deur doek en verwyder pulp. Giet vloeistof in gesteriliseerde fles en verseël. Bedien teen kamertemperatuur of verkoel.

FLUWEEL LIKEUR

1 blik kondensmelk 1 blik Ideal melk
10 ml vanielje geursel 5 ml sterk koffie
200 ml whiskey

Meng kondensmelk, Ideal melk en vanielje geursel saam. Meng koffie met die whiskey en voeg by die melk mengsel. Klits goed en bedien of bottel en bêre in yskas.

GEMMERBIER

20 ml gemaalde gemmer 10 liter lou water
1.6 kg wit suiker 150g rosyne
10g aktiewe droëgis 10 ml kremetart
10 ml wynsteensuur

Voeg die gemmer by die water en suiker en roer tot die suiker opgelos is. Voeg die res van die bestanddele by. Giet die mengsel in 'n plastiekemmer met 'n deksel en laat dit 24 uur lank gis. Syg die bier daarna deur en giet die filtraat in gesteriliseerde bottels. Moenie die bottels te vol maak nie. Plaas 2 tot 3 van die rosyne in elke bottel en draai die proppe lossies vas. Laat die bier 'n dag of twee by kamertemperatuur gis voordat dit in die koelkas bewaar word.

KORINGBIER

Was 250 ml broodkoring deeglik en laat dit 24 uur lank in koue water week. Gooi die water af en voeg 250 ml bruinsuiker, 6 gekneusde rosyne, ¼ koekie gis en 1.5 liter lou water daarby. Roer tot die suiker opgelos is en sit die deksel liggies op.

'n Groot vrugte vles of 'n vererde emmertjie wat 1¼ liter kan bevat, is 'n geskikte houer.

Laat dit 24 uur lank staan en gooi die vloeistof af. Bottel dit en laat dit 12 tot 24 uur staan voor gebruik. Gooi weer 250 ml bruinsuiker by die koring en rosyne. Voeg 1.5 liter lou water by, roer dit om en laat dit weer 24 uur lank staan voor dit afgegooi word. Herhaal die proses elke dag en bottel die vloeistof wat afgegooi word. 12 tot 24uur nadat dit gebottel is, sal die bier gereed wees. Dien dit koud op.

LET WEL: Die eeste 2 of 3 keer sal die bier baie flou wees en 'n lang tyd in beslag neem nadat dit gebottel is, om te gis. Dit kan weggegooi word en eers na die derde toevoeging van suiker en water gebottel word. Die proses kan 5 tot 6 weke lank elke dag herhaal word met die gebruik van dieselfde koring. Wanneer die gisting goed aan die gang is moet dit nie langer as 12 uur gelaat word voordat die bier afgegooi word nie, anders sal die koring suur word. Indien 'n paar stukke gekneuste gemmer en/of 'n paar stukke pynappelskil by die koring gevoeg word, sal dit die smaak van die bier verbeter.

LEMOEN-EN-SUURLEMOEN-STROOP

8 sappige lemoene 4 sappige suurlemoene

1.5 liter kookwater 1.2 kg wit suiker
15 ml wynsteen of sitroensuur

Rasper net die oranje en geel buiteskil van die lemoene en suurlemoene dun af. Moet nie die albedo ook rasper nie aangesien dit die stroop bitter sal laat smaak. Druk die sap van die lemoene en suurlemoene uit en voeg dit by die gerasperde skil. Voeg die res van die bestanddele by en roer tot die suiker opgelos is. Verhit die mengsel tot kookpunt en kook dit vir 5 minute lank. Laat die stroop afkoel, syg dit deur en bottel en verseël dit.

Om te skink: Skink dit in lang glase, verdun (indien verkies) met soda of yswater, met 'n paar ysblokkies.

LIMONADE

500 ml suiker 250ml water
250 ml vars suurlemoensap

Meng die suiker en water in 'n kastrol en verhit dit stadig terwyl dit aanhoudend geroer word totdat die suiker opgelos is. Verhit die stroop tot kookpunt en laat dit 5 minute lank kook oor matige hitte sonder om te roer. Laat die stroop afkoel en voeg die suurlemoensap by. Syg die limonade deur 'n moeseliendoek en bêre dit in 'n houer met 'n deksel in die yskas. Bedien die limonade deur 30 ml van die suurlemoenstroop by 'n glas yswater te voeg. Lewer ongeveer 600 ml onverdunde stroop.

MAROELABIER

1 liter ryp maroelas 10 liter lou water
1.6 kg wit suiker 150g rosyne
10g aktiewe droëgis 10 ml kremetart
10 ml wynsteensuur

Sny 'n kruis in elke maroela. Kneus die vruggies liggies en voeg die water en suiker by. Roer dit totdat al die suiker opgelos is. Voeg die res van die bestanddele by. Giet mengsel in 'n plastiek emmer met 'n deksel en laat dit 24 uur lank gis. Syg die bier daarna deur en giet die filtraat in gesteriliseerde bottels. Moenie die bottels te vol maak nie. Net soos met die gemmerbier, plaas 2 tot 3 rosyne in elke bottel en draai die doppe liggies vas. Laat die bier 'n dag of twee by kamertemperatuur gis voordat dit in die koelkas bewaar word.

PYNAPPELBIER

4 groot pynappels se skille 7 liter warm water
1.2 kg wit suiker 12 rosyne
10g aktiewe of kitsdroë gis

Was pynappelstukke goed en plaas dit in 'n groot emmer met 'n deksel. Voeg die water en die suiker by en roer die mengsel totdat al die suiker opgelos is. Voeg die rosyne en gis by. Sit die deksel op en laat die mengsel ongeveer 12 uur lank op 'n warm plek gis. Syg die mengsel deur en giet die filtraat in plastiekkanne of bottels. Plaas van die rosyne in elke kan en verseël dit. Bewaar die bier in die yskas.

GROENTE

BEET EN PAMPOENMOES

1 bossie beet 4 aartappels
¼ pampoen, geskil, ontpit en in blokkies gesny garam masala
mosterd peperwortel

Kook beet in water tot net sag. Trek skilletjies af en kap fyn. Kook pampoen asook aartappels apart sag en maak fyn met 'n aartappeldrukker. Meng beet met helfte van die aartappels, geur met bietjie mosterd peperwortel, meng orige aartappel met pampoen en geur met garam masala. Skep beetlaag in 'n plat bak en skep 'n pampoenlaag bo-op.

BOTTERBEETJIES

Kies jong beet en was dit goed. Plaas in 'n kastrol en bedek met kookwater. Laat dit 2 uur lank kook of totdat die beet sag is. Haal uit die water en trek die skilletjies af, en sny die stingeltjies uit. Sny die beet in helftes Gooi gesmelte botter daaroor en dien warm op.

GEBAKTE KOOL

1 liter fyn gekerfde kool 150 ml room
5 ml suiker 1 ml sout
1 ml paprika 50 ml gedroogde broodkrummels
150 ml gerasperde Cheddarkas

Skep die gekerfde kool in 'n bakskottel. Meng die room, suiker, sout en paprika goed en gooi die dit oor die kool. Strooi die broodkrummels oor en bak met die deksel op vir 30 minute. Verwyder uit die oond. Strooi die kaas oor en bak vir 'n verdere 10 minute. Bedien warm.

GEROOMDE SPINASIE:

1 bossie spinasie 15 ml botter
125 ml room 10 ml suiker
'n Knippie elk sout, peper en neutmuskaat 15 ml suurlimoensap

Was die spinasie deeglik af in 'n groot wasbak vol water. Kerf fyn. Smelt die botter in 'n middelgroot swaarboomkastrol. Gooi die nat, gekerfde spinasie in die bottter en roerbraai tot net verlep. Voeg die room by en laat vinnig kook om die vog in te damp en geur te konsentreer. Geur met sout, peper, neut, suurlimoensap en suiker.

Nota: Fyn, bros gebraaide spek kan heel laaste bygevoeg word. Dit is hemels !!!

GESTOOFDE PATATS

6 klein of 4 middelslag patats 12,5 ml sout
30 ml bruinsuiker 60 ml kookwater
60 ml botter 'n Paar stukkies heel kaneel

Voorverhit die oond tot 200°C . Was en skil die patats en sny in skywe. Kook dit 30 minute lank tot sag. Voeg die sout by. Sny elke patat in die lengte deur en plaas in 'n oondvaste bak. Maak die stroop deur die suiker in die kokende water op te los en die botter by te voeg. Verhit tot die botter gesmelt is. Vir 'n mooi bruin stroop kan die suiker eers droog in 'n kastrol verhit word terwyl dit aanhoudend met 'n houtlepel geroer word tot dit mooi bruin en gesmelt is. Voeg dan die kokende water by. Roer tot dit in die water opgelos is en voeg die botter by. Giet die stroop oor die patats. Voeg 'n paar stukkies heel kaneel by vir geur, en bak sowat 30 minute lank tot dit bruin is.

GEURIGE KOOL

1 klein koolkop, gekerf 2 wortels, gerasper
2 uie, gekerf 1 kg maalvleis
Bladsy 25

1 pakkie hoendernoedelsop 5 ml borrie
2 eetlepels kerrie (matig) 1 teelepel sout
1 ml swartpeper 4 eetlepels botter
125 ml room

Gebruik 'n groot braaipan. Braai die uie in 4 eetlepels botter tot ligbruin. Voeg die kool by en roerbraai vir ongeveer 30 minute. Voeg nou vleis, wortels en geurmiddels by. Maak sop aan met 500 ml water en gooi helfte by. Prut vir 30 minute en gooi af en toe van die res van die sop by - of as dit nodig is kan meer water by gegooi word (moenie laat dit brand nie). Roer die room by. Bedien met "neut" gekeurde rys of vars broodjies en 'n mengelslaai.

SKORSIEMOES

Oorryp, draderige skorsies is heerlik as mens dit op dié manier voorberei

5 skorsies 15 ml botter of margarien
125 ml suiker 5 eetlepels koekmeelblom
10 ml bakpoeier 2 ml sout
250 ml melk 3 eiers
15 ml kaneelsuiker

Verhit die oond tot 180°C. Smeer 'n oondvaste bak. Halveer die skorsies en skep die pitte uit. Kook die halwes tot sag. Dreineer dit. Skep die vleis uit, maak dit fyn en roer die margarien of botter by. Sif die suiker, koekmeelblom, bakpoeier en sout saam. Klits die melk en eiers saam en maak die meelmengsel

daarmee aan. Voeg die skorsiemoes by en meng dit goed. Skep die mengsel in die bak en strooi die helfte van die kaneelsuiker oor. Bak die moes 'n uur lank onbedek. Strooi die res van die kaneelsuiker oor en sit die gereed voor.

SOET PATATS

1 kg patats 125 ml heuning
60g botter Knippie sout
80 ml water

Voorverhit die oond tot 200°C. Smeer 'n oondpan met 'n lagie botter. Kook patats in skilletjies in soutwater tot net sag. Skil af sodra effens afgekoel [of los aan, indien verkies] en sny in skywe. Verhit heuning, botter, sout en water saam oor matige hitte. Plaas patatskywe in lae in bereide oondbak met 'n lagie heuningsous tussen elke lagie. Skep orige sous bo-oor. Bak in oond vir sowat 30 minute tot sous deur patats getrek het en glansend lyk. Lewer 6 - 8 porsies.

HAPPIES

"BROWNIES"

100 ml botter 375 ml suiker
100g goeie gehalte bitter sjokolade in blokkies Knippie sout
5 ml vanielje geursel 3 ekstra groot eiers
250 ml koekmeelblom 30 ml kakao
100g okkerneute

Voorverhit oond tot 180°C. Smeer 'n vierkantige koekpan of vuurvaste bak. Plaas sjokolade en botter in 'n klein kastrol en roer oor lae hitte totdat alles gesmelt is. Roer suiker en sout by gesmelte botter en sjokolade tot goed gemeng. Voeg vanielje geursel by. Voeg eiers een-een by en roer deeglik na elke byvoeging om te verseker dat elke eier deeglik ingeroer is, voordat die volgende een bygevoeg word. Verwyder van plaat en klits die sjokolade mengsel met 'n handklitser vir een minuut tot glad en romering. Sif meelblom en kakao saam. Kap okkerneute grof en voeg by. Voeg sjokolademengsel by droë bestanddele en vou in met 'n groot metaallepel. Giet in voorbereide pan en bak vir 30 - 35 minute. Verwyder uit oond en laat staan vir 15 minute om af te koel.

Versiersel:

100g goeie gehalte bittersjokolade in blokkies 100ml room
Plaas room in 'n klein kastrolletjie en verhit tot kookpunt. Verlaag hitte en laat met 'n derde indamp. Verwyder van hitte en roer sjokoladeblokkies by tot gesmelt. Laat staan tot smeerbaar. Maak koek langs kante los en keer versigtig uit. Smeer versiersel oor en sny in blokkies. Lewer 12 blokkies.

CRUNCHIES

250g botter 50 ml gouestroop
10 ml koeksoda 250 ml koekmeelblom
250 ml witsuiker 500 ml hawermout
250 ml klapper Knypie sout

Smelt die botter en gouestroop. Voeg die koeksoda by en meng. Meng die droë bestanddele en roer dit in by botttermengsel. Druk dit met 'n spaan in rolkoekpan van ongeveer 40 x 27cm. Bak dit ongeveer 20 minute tot goudbruin by 160°C. Laat dit effens afkoel. Sny in vierkante van 5 x 5 cm. Lewer ongeveer 40 koekies.

KOEXSISTERS

Berei eers die stroop voordat met deeg begin word – dit moet koud wees

Stroop:

4 koppies suiker 375 ml water
2.5ml kremetart 2.5 ml fyn gemmer
2 stukke pypkaneel Gliserien

Los die suiker in die water op. Voeg die kremetart, gemmer en kaneel by en laat die stroop 5 minute lank kook. Voeg 5 - 10 ml gliserien by net voordat die stroop van die hitte afgehaal word om mooi blink

koeksisters te verkry. Hou die bak stroop in 'n groot skottel met ysblokkies terwyl die koeksisters daarin gedoop word om te voorkom dat die stroop gou warm word. Lewer 5-6 dosyn koeksisters.

Deeg:

4 koppies meelblom 2.5 ml sout
30 ml bakpoeier 50 ml botter of margarien
1 eier Melk of water (250-375ml)

Olie om in te bak

Sif die droë bestanddele saam, en vryf die botte met die punte van die vingers daarin. Klits die eier, voeg die melk of water daarby en maak dit aan tot 'n sagte deeg. Knie dit goed tot dit glad is. Laat dit vir 2 uur of langer staan. Rol die deeg 1cm dik uit, sny in repies en vleg of draai hulle. Bak hulle 1 - 2

Bladsy 27

minute lank in warm olie tot ligbruin. Sit 5 - 6 koeksisters gelyktydig in die olie. Laat aan die een kant bruin braai en draai om, sodat die ander kant ook kan verkleur. Haal met 'n skuimspaan uit, dreineer hulle 'n oomblik lank op bruinpapier en dompel hulle dan 'n paar sekondes lank in die koue stroop.

OLIEBOLLETJIES (Mini Doughnuts)

4 x 250 ml koekmeelblom 250 ml suiker
30 ml bakpoeier 2 eiers, geklop
250 - 300ml water 125 ml rosyne
750 ml (om in te braai)

Om in te rol:

Meng 500 ml suiker en 30ml fyn kaneel

Meng meel, suiker en bakpoeier in 'n mengbak. Klop eiers en water, voeg by meelmengsel en meng goed. Roer rosyne by. Verhit die olie tot warm en skep elke keer 'n eetlepel van die beslag in die warm olie. Braai bolletjies alkant tot goudbruin. Moenie meer as 4 bolletjies gelyk braai nie. Skep met 'n gaatjieslepel in uit, dreineer oortollige olie en rol in kaneelsuiker. Bedien.

Lewer sowat 30 bolletjies. Oliebolletjies moet nie lank gebêre word nie, want dit word gou sag.

PANNEKOEK

3 x 250 ml gesifte bruismeel 3 eiers
½ teelepel sout 37.5 ml kookolie
10 ml suiker (opsioneel) 400 ml melk of water
Kaneelsuiker

Meng die eiers, bruismeel, sout, kookolie, en suiker (opsioneel) saam. Voeg nou 'n bietjie water of melk by die mengsel. Meng nou deeglik tot die mengsel glad en sonder klonte is - die mengsel moet nou 'n egalige tekstuur wees. Voorverhit die pan. Voeg 'n teelepel olie in die pan, skommel die pan sodat die oppervlak bedek is. Gooi nou van die mengsel in die pan. Wag tot die mengsel "droog" raak en draai dan om. Strooi kaneelsuiker bo-oor en rol op. Hou warm deur 'n bord op 'n kastrol met stadig kokende water te plaas en die pannekoeke daarin te plaas.

PLAATKOEKIES

2 eiers 125 ml suiker
250 ml melk 25 ml gesmelte margarien of olie
500 ml meelblom 20 ml bakpoeier
2.5 ml sout

Klits die eiers en suiker saam. Voeg 125ml melk en margarien by. Sif die meelblom, bakpoeier en die sout saam en voeg dit by die eiermengsel. Voeg die orige melk geleidelik by om 'n gladde mengsel te vorm. Moet die mengsel nie weer roer nadat alles goed gemeng is nie. Bak in 'n warm pan waarin bietjie olie gedrup is. Bak eers aan die een kant en as dit bo-op lugblasies vorm, draai die koekies om en bak ook aan die anderkant tot goudbruin. Dien op met botter en stroop of heuning.

SMULSTAFIES (12 stafies)

125 ml volkoringmeel 250 ml hawermout
1 ml koeksoda 125 ml klapper
125 ml bruin suiker 250 ml pitlose rosyne
150 g margarien, gesmelt 15 ml heuning

Voorverhit oond tot 180°C. Smeer die bakplaat. Meng die volkoringmeel, hawermout, koeksoda, klapper, bruin suiker en pitlose rosyne saam in 'n groot mengbak. Meng die gesmelte margarien en

heuning saam in 'n aparte bak. Roer goed. Voeg margarien-heuningmengsel by die droë bestanddele en meng deeglik met 'n houtlepel. Druk die mengsel eweredig vas op die bakplaat. Bak 20 minute lank tot goudbruin. Sny in stafies terwyl nog warm. Laat heeltemal afkoel.

STROOP POFFERTJIES

Berei eers die stroop voordat met deeg begin word – dit moet koud wees

Stroop:

1 liter water 1,125 ml witsuiker

Sap van 1 suurlemoen

Verhit die water en die witsuiker tot kookpunt en roer net totdat die suiker gesmelt het. Kook dit sowat 10 - 12 minute lank oop. Laat afkoel. Roer die suurlemoensap by en verkoel tot yskoud. Gooi dit in 'n diep houër soos 'n liter-maatbeker.

Beslag:

60 ml witsuiker 30 ml margarien, by kamertemperatuur

2 eiers 500g bruismeel

15 ml bakpoeier 1 ml sout

Fyn gerasperde skil van 1 suurlemoen 500 ml kookwater

Sonneblomolie vir diep braai

Klits die witsuiker, margarien en eiers goed saam. Sif die bruismeel, bakpoeier en sout bo-oor. Voeg die suurlemoenskil en kookwater by en roer tot gemeng. (Dit is 'n slap beslag). Verhit olie tot matig warm. Skep dessertlepelvol van die beslag in die olie en bak dit eers aan die een kant en dan aan die ander kant tot goudbruin. Skep die gaar poffers vinnig met 'n dreineerspaan uit en dompel dit dadelik in die koue stroop. Skep dit uit en laat die oortollige stroop afdrup. Bewaar dit in die koelkas.

TAMBOESIES

1 rol skilferdeeg 1 eier geklits

500 ml vars room 50 ml strooisuiker

6 ml vanielje geursel 250 ml gesifte versiersuiker

30 ml kookwater 2 ml suurlemoensap

Geel voedselkleursel

Rol die helfte van die deeg uit en sny in 4.5cm vierkantjies. Verf liggies met geklitste eier. Plaas op 'n bakplaat wat met water besproei is en bak in 'n voorverhitte oond by 200°C tot goudbruin. Laat afkoel, sny deegvierkante oop tussen die gerysde lagies. Klop room met strooisuiker en vanielje geursel styf. Spuit room op die onderste een lagie en plaas 'n vierkantjie bo-op. Meng gesifte versiersuiker met kookwater en suurlemoensap en 'n paar druppels voedselkleursel. Skep versiersel drupsgewys oor elke tamboesie.

YSTERVARKIES

Laagkoek:

250 ml melk 25g botter

4 eiers 375 ml strooisuiker

5 ml vanielje geursel 500 ml meelblom

20 ml bakpoeier 12.5 ml meelblom

Kook melk en botter en laat afkoel. Klits eiers met strooisuiker en vanielje geursel. Sif 375 ml meelblom en sout 3 keer saam. Meng bakpoeier met 12.5 ml meelblom. Meng eiers met gesifte meelblom. Voeg melk by en roer bakpoeier laaste by. Bak 25 minute by 200°C. Sny in blokke.

Stroop:

500 ml suiker 20 ml kakao

¾ koppie water Knippie sout

Klapper

Kook alles vir 3 minute. Hou warm. Gooi oor stukke koek. Rol in klapper.

KLEIN KOEKIES

GEMMERKOEKIES

125 ml botter 125 ml gouestroop
1 eier 750 ml koekmeelblom
250 ml suiker 15 ml gemmer
5 ml koeksoda 2 ml sout
35 ml melk

Voorverhit die oond tot 180°C en smeer 'n bakplaat. Smelt die botter en roer die gouestroop by. Laat afkoel. Klits die eier by. Sif die droë bestanddele saam en roer dit afwisselend met die melk in die stroop-mengsel. Verkoel deeglik in die yskas tot dit styf genoeg is om te vorm. Maak balletjies en sit dit op die bakplaat. Druk dit effens plat met 'n vurk. Bak vir ongeveer 10 minute tot lig-bruin.

GENERAAL KOEKIES

135 ml botter of margarien 125 ml bruinsuiker
1 groot eier 250 ml bruismeel
3 ml koeksoda 125 ml hawermout
125 ml klapper 125 ml gesoute grondbone
85 ml graanvlokkies, fyngedruk

Room die botter of margarien en bruinsuiker. Voeg die eier by en klits dit goed. Sif die bruismeel en koeksoda by en vou dit by die eiermengsel in. Voeg die hawermout, klapper, grondbone en graanvlokkies by en meng goed. Skep lepelsvol van die deeg effens uitmekaar op 'n liggies gesmeerde bakplaat. Bak dit 10 - 12 minute lank in 'n voorverhitte oond by 180°C, tot goudbruin.

HERTZOG KOEKIES

Kors:

450 ml koekmeel (ongesif afgemeet) 35 ml strooisuiker
10 ml bakpoeier 1 ml sout
125g margarien by kamer temperatuur 15 ml koue water
3 gele van ekstra groot eiers

Sif die koekmeel, strooisuiker, bakpoeier en sout saam. Vryf die margarien liggies met vinger punte in tot goed gemeng. Klits die eiergele en water effens. Voeg by die meelmengsel en meng tot 'n sagte, hanteerbare deeg. Voeg nog 'n bietjie water by as die deeg te styf is. Knie die deeg goed. Bedek en laat eenkant staan. Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer die holtes van kolwyntjiespannetjies. Rol die deeg dun uit op 'n meelbestrooide werkoppervlak. Druk groot sirkels met 'n koekiedrukker uit en voer die panne en holtes daarmee uit.

Vulsel:

50 - 75 ml fyn appelkooskonfyt 3 eierwitte van ekstra groot eiers
300 ml suiker 500 ml klapper

Skep 'n teelepels appelkooskonfyt in die middel van elke korsie. Klits die eierwitte tot styf. Klits die suiker geleidelik in. Roer die klapper in. Skep lepelsvol van die vulsel op die appelkooskonfyt op die korsies. Bak die koekies 20 - 25 minute op die middelste oondrak. Laat hulle effens in die panne afkoel. Lewer 12 - 15 porsies.

KOFFIE KOEKIES

750 ml botter 250 ml suiker
25 ml stroop 25 ml koffie ekstrak
5 ml vanielje geursel 60 ml melk
5 ml koeksoda 5 koppies koekmeel
½ teelepels sout

Klop botter en suiker goed. Meng melk en koeksoda. Meng alles met koekmeel en knie. Gebruik vleismeule of koekiedrukker en sny koekies. Bak ± 20 minute by 180°C.

Vulsel:

250 ml suiker 125 ml melk
250 ml botter 5 ml vanielje geursel

Kook alles saam vir 5 minute. Klop tot koud en styf. Skep in gaar koekies en sit op mekaar.

KOOKMELK KOEKIES

6 x 250 ml ongesif afgemeet koekmeelblom 1 ml sout
500g margarien 500 ml suiker
125 ml melk 10 ml koeksoda

Meng koekmeelblom en sout. Vryf margarien met vingers daarin tot goed gemeng. Verhit suiker, melk en koeksoda saam oor matige hitte in 'n groot kastrol tot kookpunt. Roer af en toe en pasop vir oorkook, want mengsel begin skuim wanneer dit begin kook. Gooi warm kookmelkmengsel oor meelmengsel en meng goed. Plaas in 'n houër met 'n deksel. Maak toe en verkoel oornag. Maak koekies en plaas 'n entjie uitmekaar op 'n bakplaat. As die deeg in balletjies gerol word, druk hulle met 'n vurk platter. Bak in 'n voorverhitte oond by 200°C vir 10 - 12 minute. Laat effens afkoel en plaas dan op 'n draadrak om heeltemal koud te word. Hierdie deeg kan ook deur 'n vleismeul koekiemaker gedruk word met verskillende vorms. Lewer sowat 12 dosyn koekies.

MA SE HAWERMOUTKOEKIES

500 ml hawermout 250 ml suiker
250 ml meelblom 250 ml fyn klapper
12.5 ml stroop 250 ml botter
5ml koeksoda

Smelt botter en stroop en roer die koeksoda in. Dit moenie te warm wees nie, anders gis alles uit, ook nie te koud nie, anders proe alles na koeksoda (jy weet seker). Voeg die res van die droë bestandele by. Gooi in lae pannetjies en bak in die oond tot dit bruin is teen 180°C. Sny terwyl dit nog warm is.

MILJOENERS BROSbrood

250g sagte botter of margarien 5ml vanielje geursel
100 ml suiker 800 ml koekmeelblom
125g gekapte neut 1 eiergeel
25 ml brandewyn Versiersuiker

Voorverhit die oond tot 160°C en voer 2 bakplate uit met bakpapier. Verroom die botter of margarien en suiker goed saam tot lig en romerig. Klits die eiergeel, brandewyn en vanielje geursel by. Voeg die meel en neut by en knie tot 'n sagte deeg. Rol in bolletjies, druk effens plat en pak op bakplate. Bak 30 minute tot gaar, maar steeds lig van kleur. Pak warm in 'n bak met versiersuiker en laat dit so afkoel.

OUTYDSE SOETKOEKIES

10 koppies meel 4 koppies suiker
500g margarien 6 eiers
10 teelepels bakpoeier knippie sout
½ koppie lou water

Sif alle droë bestanddele saam. Klits botter en suiker vir ongeveer 10 minute tot room, en voeg eier een vir een by. Klits goed. Voeg droë bestanddele by die suiker, margarien en eier mengsel. As deeg 'n bietjie styf is voeg 'n kwart tot 'n halwe koppie lou water by en meng deur. Laat deeg vir ongeveer een uur staan. Rol uit op meel bestrooide oppervlakte en druk uit. Pak in gesmeerde bakplate. Bak teen 180°C vir 10 minute of tot ligbruin.

OUTYDSE SPESERYKOEKIES

425g banketmeelblom 3 ml sout
3 ml koeksoda 5 ml fyn kaneel
3 ml fyn naeltjies 200g karamelbruinsuiker
125g botter 1 eier (geklits)
90 ml sjerrie of port 5 ml lemoenskil, gerasper
Neute vir versiering

Sif meel, sout, koeksoda, kaneel, naeltjies en suiker saam. Vryf botter in. Voeg eier, sjerrie en skil by. Bedek deeg en laat ongeveer 1 uur lank staan. Rol deeg uit tot 3mm dikte. Druk ronde koekies uit. Druk 'n neut in die middel van elke koekie vas. Plaas op 'n gesmeerde bakplaat. Bak ongeveer 15 minute lank in voorverhitte oond by 200°C.

REPELSTEELJIES

250g botter 500 ml koekmeelblom

2.5 ml sout 2.5 ml bakpoeier

650 ml gerasperde Cheddarkaas Appelkooskonfyt

Verroom botter en voeg meel, sout en bakpoeier by. Meng goed. Voeg kaas by en meng tot 'n deeg. Rol deeg in balletjies en plaas op 'n gesmeerde bakplaat. Druk 'n gaatjies met 'n houtlepel in die middel van elke koekie, maar moenie dwarsdeur druk nie. Skep 'n mespuntjie konfyt in die middel. (As jy te veel konfyt insit, sal dit oorkook tydens die bakproses). Bak sowat 10 - 15 minute in 'n voorverhitte oond by 180°C. Lewer sowat 5 dosyn koekies.

KOEKE

BOOMKOEK

275 ml botter 300 ml strooisuiker

6 ekstra groot eiers, waarvan 4 geskei is 5 ml vanielje geursel

5 ml rum of brandewyn 300 ml koekmeelblom

200 ml mielieblom 15 ml bakpoeier

500 ml versiersuiker Ongeveer 100ml water

Voorverhit die oond tot 180°C. Voer 'n 23cm koekpan uit met waspapier. Verroom die botter en strooisuiker tot lig en romerig. Voeg die twee heel eiers en vier eiergele een vir een by en klits goed na elke byvoeging. Voeg die vanielje geursel en brandewyn by en meng goed. Sif die droë bestanddele by, behalwe die versiersuiker. Voeg geleidelik by die bottermengsel. Meng goed. Klits die eierwitte styf en vou by die mengsel in. Skep 125 ml van die mengsel in die voorbereide pan, maak gelyk en bak 12 minute lank. Skep nog 125 ml op die gebakte laag, maak gelyk tot teen die kant, bak nog 10 - 12 minute lank of totdat die laag gaar is. Herhaal die lae totdat jy ten minste agt lae het. (Sit 'n bakkie met water onder in die oond om te verhoed dat die onderste laag brand). Laat effens afkoel in die pan en keer danop 'n draadrakke uit om heeltemal koud te word. Sif die versiersuiker en meng met net genoeg water om 'n gladde dik versiersel te maak. Giet oor die koek.

KARRINGMELK SJOKLADEKOEK

1½ koppie strooisuiker 125 ml botter

125 ml kakao 250 ml warm water

500 ml meelblom 2 eiers

125 ml karringmelk 10 ml vanielje geursel

5 ml kremetart 5 ml koeksoda

¼ teelepel sout

Meng kakao met warm water. Meng koeksoda met karringmelk. Sif droë bestanddele. Klop botter en suiker goed. Klop eiers goed. Voeg eiers by botter. Voeg dit by meel om die beurt met kakao en melk. Gooi vanielje geursel by. Klop met houtlepel. Bak by 180°C vir 25 minute.

KLASSIEKE VRUGTEKOEK

50g glanskersies 45 ml brandewyn

850g droëvrugte koekmengsel 50g neute

225g koekmeelblom 2 ml sout

2 ml gemengde speserye 1 ml vars gerasperde neutmuskaat

225g ongesoute botter 225g melassesuiker

4 ekstra groot eiers 15 ml melasse

Gerasperde skil van 1 suurlemoen Gerasperde skil van 1 lemoen

Plaas die glanskersies in 'n vergiettes en spoel die stroop af. Droog kersies goed af en sny dit fyn op. Voeg die droëvrugte koekmengsel by en meng goed. Sprinkel die brandewyn oor en roer die mengsel. Bedek die houer en laat die vrugte oornag week. Kap die neute fyn en sit dit opsy. Smeer 'n diep koekpan met 'n deursnee van 20cm. Voer die boom en kante met 'n dubbele laag gesmeerde waspapier uit. Bind 'n dubbele laag dik bruinpapier buite-om die pan vas. Sif die koekmeelblom, sout en speserye die volgende dag saam. Verroom die botter en suiker tot lig en donsig. Klits die eiers saam en klop dan eetlepels vol op 'n keer by die bottermengsel in. Vou af en toe 'n bietjie van die meelmengsel by die bottermengsel in as dit lyk of dit wil skif. Vou die res van die meelmengsel baie liggies by die bottermengsel in. Vou daarna die vrugtemengsel, neute en die res van die bestanddele in. Skep die beslag in die pan en smeer dit gelyk. Bedek die koek met 'n dubbele laag waspapier met 'n gaatjie in die middel. Plaas die koek op 'n dubbel laag bruinpapier op die onderste oondrak en bak dit ongeveer 4½ uur lank in 'n vooraf verhitte oond by 140°C. As 'n toetspen in die middel van die koek ingesteeek word en skoon daaruit kom, is die koek gaar. Laat die koek 'n halfuur in die pan afkoel. Keer dit op 'n draadrak

uit en sprinkel 'n bietjie brandewyn of rum oor wanneer dit koud is. Draai die koek in 'n dubbel laag waspapier toe. Dit kan vir 6 maande op die rak, of tot 'n jaar in die vrieskas gebêre word. Maak dit in die begin 1 keer per week oop en en daarna elke maand. Sprinkel brandewyn oor.

LEMOEN SPONSKOEK

2 eiers 10 ml gerasperde lemoenskil
62,5 ml melk 62,5 ml lemoensap
425 ml koekmeelblom 10 ml bakpoeier
200 ml suiker 1 ml sout
125 ml botter of margarien

Voorverhit oond tot 180°C. Sif droë bestanddele en voeg by res. Roer met 'n houtlepel tot bestanddele goed gemeng is of klits 2 minute teen medium spoed met 'n elektriese klitser. Skep in twee gesmeerde koekpanne, 220 mm in deursnee. Bak 30 minute.

Lemoenversiersuiker:

50 ml margarien 5 ml gerasperde lemoenskil
25 ml suurlemoensap 50 ml lemoensap
Versiersuiker Knypie sout
Meng bestanddele saam en versier koek daarmee.

ROOI FLUWELKOEK

Koek:

100g botter 350g suiker
2 eiers 75 ml kakao
30 ml kookwater 2 bottels (30ml elk) voedsel kleursel
520 ml koekmeelblom 5 ml sout
250 ml karringmelk 5 ml vanielje geursel
5 ml koeksoda 5 ml witasyn

Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer twee 20cm losboomkoekpanne met margarien. Verroom die botter en suiker saam tot lig en romerig. Voeg die eiers een vir een by en klits na elke byvoeging. Meng die kakao, kookwater en voedselkleursel saam om 'n stywe pasta te vorm. Voeg by die botter mengsel en meng. Sif die koekmeelblim en sout saam. Meng ook die karringmelk en vanielje geursel saam. Voeg om die beurt met die droë bestanddele by die bottermengsel. Meng laastens die koeksoda en asyn saam en voeg by die mengsel. Meng goed. Verdeel die mengsel in twee gelyke dele en skep in die voorbereide koekpanne. Bak sowat 30 minute lank of totdat pen skoon uit die middel van die koek kom.

Versiersel:

250 ml melk 90 ml koekmeelblom
275 ml suiker 250 ml botter
5 ml vanielje geursel sjokolade-vermicelli om bo-oor te strooi

Voeg 'n bietjie van die melk by die koekmeelblom en meng tot 'n gladde pasta. Bring die res van die melk saam met die suiker tot kookpunt. Roer gedurig. Voeg 'n bietjie van die warm melk by die meelpasta en meng goed. Voeg by die warm melk en kook oor lae hitte tot gaar en dik. Roer gedurig. Verroom die botter tot sag. Voeg die vanielje geursel by. Giet die melkmengsel by en klits totdat dit lyk soos styfgeklopte room. Koel af. Smeer 'n bietjie van die versiersel op 1 koeklaag en plaas die ander koeklaag bo-op. Versier die koek met die res van die versiersel. Strooi 'n bietjie vermicelli bo-oor.

WORTELKOEK

500 ml bruismeel 2 groot piesangs
10 ml bakpoeier 200 ml sagte bruinsuiker
knippie sout 250 ml grof gerasperde wortels
125 ml pekanneute 2 groot eiers
150 ml sonneblomolie 5 ml kaneel
1 ml neutmuskaat

Sif bruismeel, bakpoeier en sout saam. Kap neute, skil en verpulp piesangs. Roer pekanneute, piesangmoes, bruinsuiker en gerasperde geelwortel by meelmengsel. Maak 'n holte in die middel en giet eiers en sonneblomolie daarin. Klop alles saam tot gemeng. Skep beslag in pan. Bak 45 minute tot 'n uur tot gaar by 180°C.

KONFYT

AALWYN KONFYT

Sny die onderste ou aalwynblare so naby as moontlik teen die stam af waar die blare op hul dikste is. Pak dit regop met die gesnyde kant na onder en laat 'n dag só staan om soveel sap as moontlik te laat uitloop. Sny die kante en die punte af sodat die binneste wit deel wat oorbly, minstens 10 mm dik is, anders is die konfytstukke te dun.

Sny die wit gedeeltes in stukke van sowat 30 mm vierkantig en skil elkeen af, bo en onder. Nou is die snyery en skillery klaar. Die stukke moet 'n paar uur goed in skoon water geweek en daarna 'n paar keer in lopende water afgespoel word tot daar nie meer 'n teken van die geel, bitter sap is nie. Nou kan dit verwerk word nes waatlemoenkonfytstukke:

Prik elke stuk goed aan weerskante met 'n vurk met dik tande. Laat lê die stukke oornag in helder kalkwater. Maak genoeg kalkwater aan om die stukke te bedek deur 2 eetlepels kalk in die korrekte hoeveelheid lou water op te los. (Kalk is by apteke te koop). Roer elke nou en dan tot die water koud is. Gooi die helder water bo af en gebruik. Spoel die stukke in vars water af en dreineer.

Weeg: Vir elke 2,7 kg stukke word 3,2 kg suiker en 2 liter water gebruik. Sowat 4 eetlepels suurlemoensap sal keer dat die stroop sandsuiker word, terwyl 'n handvol vyelote vir 'n heerlike geur sorg. Kook die stukke eers sowat 30 minute in water. Dit sal nie sag word nie, maar absorbeer die stroop dan beter. Dreineer.

Kook intussen die stroop. Voeg die stukke stadig op 'n keer by sodat die stroop nie ophou kook nie. Laat kook sowat 1½ uur tot die stukke deurskynend is en die stroop begin verdik. Laat oornag staan om goed af te koel. Dit is wanneer die aalwynstukke die stroop absorbeer. Haal die stukke die volgende oggend uit die stroop. Verhit die stroop weer tot kookpunt en plaas die stukke terug in die warm stroop. Pak die konfytstukke warm in gesteriliseerde flesse. Maak vol met stroop en verseël.

APPELKOOSKONFYT

1kg appelkose 5 x 250ml suiker

Was die appelkose, halveer dit en verwyder die pitte. Pak die vrugte in lae met suiker in 'n groot kastrol. Laat dit 12 uur lank staan. Verhit dit stadig oor lae hitte totdat die suiker heeltemal opgelos is. Kook die konfyt ongeveer 30 minute lank vinnig. Skep skuim wat bo-op vorm af. Die konfyt moet helder wees en soos dik lawa lyk. Skep die konfyt in warm, droë, gesteriliseerde flesse en verseël dadelik.

APPELLIEFIE KONFYT

1 kg appelliefies 750g suiker

125 ml water 20ml suurlemoensap

Trek die doppies en stingeltjies van die appelliefies af. Spoel vrugte af. Plaas suiker, appelliefies, water en suurlemoensap in 'n groot genoeg kastrol. Kook vrugte oor lae hitte totdat dit soos konfyt begin lyk. Roer af en toe om suiker op te los. Skep oortollige skuim wat gedurende die kooktyd gevorm het, af. Toets die konfyt om te sien of dit styf genoeg is. Skep in warm gesteriliseerde flesse en verseël dit onmiddellik terwyl dit nog warm is.

DRIE-SITRUS MARMELADE

2 lemoene 2 pomelos

2 suurlemoene 1,5 - 2 liter water

Wit suiker

Sny die skil van vrugte in repies en trek versigtig af. Sit in gaasdoekie en bind vas. Sny heel vrugte in wiggies en verwyder die pitte. Verwyder die wit gedeeltes. Meet hoeveel pulp en sit in kastrol. Voeg 500 ml water vir elke 250 ml pulpmengsel. Verhit tot kookpunt. Verlaag hitte en kook vir nog 40 minute oor stadige hitte. Giet die mengsel in maatbeker en voeg dan 250g witsuiker by vir elke 250 ml pulp.

Giet alles - ook skilsakkie - in kastrol. Verhit stadig tot suiker opgelos is. Verhit en kook mengsel vir 25

Bladsy 35

minute, totdat dit nie meer waterig is nie. Laat afkoel, as dit stewig en nie meer loperig is nie, is dit reg.

Skep warm marmelade in bottels wat gesteriliseer is. Lewer sowat 2 liter marmelade.
Opsioneel: 1 Gesnyde pynappel kan ook bygevoeg word. Vir iets anders!

GEELPERSKE KONFYT

2.5kg geelperskes 750 ml water

7 x 250 ml suiker 5 ml wynsteensuur

Ontpit en skil die perskes. Snipper dit. Plaas perskes in 'n kastrol en voeg die water by. Kook die snippers ongeveer 10 minute lank totdat dit sag is. Roer die suiker en wynsteensuur by totdat die suiker heeltemal opgelos is. Stel die plaat laer en kook die konfyt oor matige hitte totdat dit soos dik lawa lyk. Toets of stolpunt bereik is. Skep in warm, droë, gesteriliseerde flesse en verseël dadelik.

GROEN SOETRISSIE KONFYT

Die konfyt is heerlik op roosterbrood. Maak net seker jy kap die soetrissies baie fyn

4 koppies fyn gekapte groen soetrissies 500 ml suiker

2 ml sout 2 ml gemmer

2 ml gemengde speserye

Meng alle bestanddele in 'n vlekvrue staalpot en laat staan vir 2½ uur. Kook daarna vir 40 minute oor matige hitte tto stroop begin dik word. Verwyder van stoof en bottel warm.

TURKSVY FYNKONFYT

Skil 1 kg ryp turksvye dun af en sny dit in klein stukkie op. Voeg 625 ml water by. Verhit dit tot kookpunt en kook dit 'n kwartier lank met die deksel op. Haal die kastrol van die stoof af. Voeg 375g wit suiker, die sap van 'n halwe suurlemoen, 1 knoets gekneusde, gedroogde gemmerwortel en 'n knippie sout by die warm turksvymoes. Verhit die mengsel stadig tot kookpunt en roer dit aan die begin totdat al die suiker opgelos is. Kook dit oor matige hitte totdat die konfyt helder en dik is. Verwyder die gemmer en gooi dit weg. Skuim die konfyt af, indien nodig. Bottel dit warm en verseël dit wanneer afgekoel.

UIE KONFYT

Heerlik saam met alle vleissoorte

450g uie, in ringe gesny 100g preie, in ringe gesny

50g grasuie, fyngekap 1 liter water

750 ml suiker 5 ml gemengde speserye

Kook die ui, prei en grasui in 'n bietjie water tot net sag. Dreineer goed. Voeg die water, suiker en speserye by en roer tot die suiker opgelos is. Bring tot kookpunt en prut tot die mengsel verdik en nie meer waterig is nie. Skep in gesteriliseerde flesse terwyl dit nog warm is. Lewer 750 ml.

UIE MARMELADE

150 ml olyfolie 20 ml mosterdsaad

1 kg rooi uie, geskil, in dun ringe gesny 25 ml gemmer, vars, gerasper

2 vars lourierblare 100 ml bruinsuiker

150 ml rooi wynasyn 100 ml rooiwyn

Fyngerasperde skil en sap van 2 lemoene

Verhit die olie in 'n groot swaarboomkastrol en soteer die uie stadig oor 'n lae hitte tot dit sag is (sowat 25 minute). Roer dit af en toe. Voeg die res van die bestanddele by en prut saggies tot die sappe verdik. Geur na smaak met sout en en vars gemaalde peper en laat staan 8 uur sodat die geur goed deurtrek. Skep in droë, skoon en warm flesse en bêre in yskas. Sit voor met gebraaide beesvleis, ham of kaas.

VYE KONFYT

2.5 kg vye 3 knoetse gedroogde gemmerwortel

2.5 kg wit suiker 1 liter water

500 ml druiwe asyn

Sny die vye in stukkie op. Kneus die gemmer en bind in 'n stukke moeseliën of kaasdoek toe. Verhit die suiker, water en asyn tot kookpunt en roer dit aan die begin totdat al die suiker opgelos is. Kook dit

10 minute lank. Voeg die vye en gemmersakkie by die stroop en prut die mengsel ongeveer 4 uur lank totdat dit dik is. Verwyder die gemmersakkie en gooi dit weg. Skuim die konfynt af indien nodig, en laat dit 'n paar minute afkoel. Roer die konfynt goed deur, bottel dit warm en verseël dit dadelik.

WAATLEMOEN KONFYT

1 Groot waatlemoen

Kalkoplossing:

12.5 ml kalk 3.6 liter water

Water om te week Water om in te kook

Verwyder groen skil en sagte binneste van waatlemoen. Sny wit skil in stukke. Prik elke stuk baie goed met 'n vurk en weeg die stukke. Plaas oornag in kalkoplossing. Spoel die volgende dag baie goed af en laat in skoon water week vir ten minste 2 uur. Plaas skoon water in groot kastrol en verhit tot kookpunt. Voeg stukke een vir een by terwyl water voortdurend kook. Indien water ophou kook, sal stukke pap word. Kook tot stukke helder is, en 'n tande stokkie maklik daardeur gesteek kan word.

Stroop:

500g suiker en 1 liter water vir elke 500g vrugte Sap van 1 suurlemoen

Knypie sout 5 stukke gemmerstukke

Berei stroop van 500g suiker en 1 liter water vir elke 500g vrugte en verhit tot kookpunt. Suig deur en plaas terug in kastrol. Verhit weer tot kookpunt en voeg res van bestanddele by. Voeg stukke een vir een by kokende stroop en kook tot stukke helder en deurskynend is. Pak in skoon gesteriliseerde bottels en verseël.

LEKKERNYE

BORSSUIKER KLONTJIES (Barley Sugar)

500 ml suiker Knippie sout

150 ml water 2.5 ml kremetart

12.5 ml suurlemoensap Geel of oranje kleursel

Roer die suiker, sout en die water in 'n kastrol totdat die suiker opgelos is. Laat dit dan liggies kook. Skraap al die suikerkristalle van die kante van die kastrol af of kook dit vir 3 minute lank met die deksel op om die kristalle op te los. Voeg die kremetart by en kook dan sonder die deksel tot dit die harde kraakstadium bereik as dit in koue water getoets word. Die mengsel sal van kleur verander as dit daardie temperatuur bereik. Voeg die suurlemoensap, geursel en kleursel by en verwyder van die hitte. Drup dit van die kastrol op 'n gesmeerde marmerblad of plat enemmelskinkbord sodat klein ronde

klontjies vorm. Laat dit koud en hard word en pak dit in 'n digte fles weg.

BOTTERKARMEL (Butterscoth)

350 ml bruinsuiker 10 ml asyn
200g botter 200 ml water
2.5 ml vanielje geursel

Meng suiker, asyn, botter en water in 'n kastrol. Roer dit oor stadige hitte tot die suiker opgelos is. Kook sonder om verder te roer tot dit die harde kraakstadium bereik het, as dit in koue water getoets word. Voeg die vanielje geursel by en gooi dit in 'n vlak pan uit wat met botter gesmeer is. Laat dit effens afkoel en merk vierkantige blokkies daarop uit voordat dit hard en koud is. Breek in stukkie wanneer dit koud is.

FUDGE

500 ml suiker 45 ml water
55 ml botter 30 ml gouestroop
1 Blikkie kondensmelk 5 ml vanielje geursel

Meng die suiker en water in 'n swaarboomkastrol en roer dit oor lae hitte totdat die suiker opgelos is. Maak seker dat daar geen suikerkristalle teen die kant van die kastrol vassit nie. Indien dit wel gebeur, borsel dit af met 'n kwassie wat in warm water gedoop is. Voeg die botter en gouestroop by die suikerwater en roer dit totdat die botter gesmelt is. Voeg die kondensmelk by die mengsel en roer dit aanhoudend totdat dit kookpunt bereik. Kook die mengsel ongeveer 25 minute lank tot by die sagtebalstadium. Roer dit af en toe om aanbrand te voorkom. Laat die mengsel afkoel totdat dit loutwarm is en voeg die vanielje geursel by. Klop die mengsel totdat dit dik en romerig is. Giet die suikermengsel in 'n gesmeerde pannetjie. Hou die kastrol skuins sodat die mengsel vrylik kan uitloop. Moet nie skud of die mengsel uitskraap nie, want dan kan dit versuiker. Laat die suiker mengsel in die pannetjie afkoel voordat dit in blokkies gesny word. Dit moet heeltemal koud wees voor dit gesny word, anders kan dit verbrokkel.

KLAPPERYS (Coconut Ice)

750 ml suiker 1 Blikkie kondensmelk
200 ml water 750 ml klapper
'n Paar druppels pienk geursel 5 ml vanielje geursel
Knypie kremetart

Plaas suiker en water in 'n swaarboomkastrol en roer oor lae hitte tot die suiker opgelos is. Voeg kondensmelk by en roer tot dit kook. Voeg kremetart by en laat kook sonder om te roer totdat mengsel sagtebalstadium bereik. Verwyder van stoof. Voeg klapper en vanielje by en klop mengsel tot dik en romerig. Gooi die helfte van die mengsel in 180 mm vierkantige pan. Kleur die res van die mengsel met pienk kleursel en gooi oor die wit laag. Laat afkoel en sny in vierkante wanneer gestol.

MALVALEKKERS

30 ml gelatien 125 ml koue water
500 ml strooisuiker 125 ml kookwater
Pienk voedsel kleursel 10 ml vanielje geursel
Versiersuiker om lekkers in te rol

Spruit 'n 2.5 liter bak met kleefwerende kossproei. Week die gelatien in die koue water tot sponsagtig. Verhit stadig totdat dit heeltemal opgelos is. Voeg die res van die bestanddele by, behalwe die vanielje geursel en versiersuiker. Klits 7 - 10 minute lank met 'n elektriese klitser totdat die mengsel begin verdik. Kleur met ongeveer 12 druppels voedsel kleursel en voeg ook die vanielje geursel by. Meng goed en giet uit in die voorbereide bak sodat die mengsel sowat 1.5 cm diep daarin lê. Plaas in yskas tot gestol en sny dan in blokkies. Rol in versiersuiker [indien verkies]. Lewer 65 blokkies.

MEBOS

1.5 kg droë appelkooshelftes Kookwater
15 ml sout 1.5 kg suiker
Ekstra suiker

Plaas die appelkooshelftes in 'n groot skottel. Bedek dit met kookwater en laat dit 10 minute lank week.

Moet dit nie langer laat lê nie, anders word dit te pap om mee te werk. Dreineer die appelkose en spoel dit onder lopende koue water af. Druk dit so droog moontlik met 'n papierhanddoek. Maak die appelkoosheftes fyn in 'n voedselverwerker, of maal dit 2 maal deur 'n vleismeul. Voeg die sout by die appelkoospulp en meng dit goed. Voeg die suiker by die appelkoosmengsel en meng deeglik. Bedek die bak met 'n lap en laat staan vir 'n uur. Vorm die mengsel in balletjies, rol dit in die ekstra suiker en druk dit plat. Pak die mekos in lae in 'n blik met botter of waspapier en 'n lagie suiker tussenin.

NOGA

375 ml suiker 250 ml gouestroop
125 ml water Knippie sout
1 eierwit, styf geklits 60 ml glanskersies, gekap
250 ml neute, grof gekap 2 ml vanielje geursel
Vermeng die suiker, stroop, water en sout. Verhit dit en roer dit voortdurend totdat die suiker opgelos is. Kook dit verder, sonder om te roer, tot die sagtebal stadium. Haal dit van die plaat af en gooi dit in 'n dun straaltjie oor die styfgeklitse eierwit. Klits dit voortdurend met 'n elektriese klitser. Wanneer die mengsel fatsoen behou, roer die kersies, neute en geursel by. Gooi dit in 'n gesmeerde oondpan. Laat staan oornag en sny dit dan in blokkies.

SHERBET

250 ml versiersuiker 5 ml koeksoda
2.5 ml wynsteensuur
Sif al die bestanddele goed saam en verpak.

SUURLEMOEN JELLIE LEKKERS

30 ml gelatien 160 ml water
125 ml suurlemoensap 160 ml lemmetjiesap
160 ml strooisuiker 160 ml glukosestroop (kry by apteek)
Groen voedselkleursel (opsioneel) 125 ml versiersuiker
60 ml mielieblom
Strooi gelatien oor koue water in koppie. Sodra die gelatien gestol het, verhit oor pruttende water tot opgelos. Verhit vrugtesappe, suiker en glukosestroop oor lae hitte - sonder om te kook - totdat suiker opgelos het. Roer gelatienmengsel en voedselkleursel by sodra opgelos. Giet mengsel in uitgespoelde pan van 15 x 15cm. Laat afkoel. Bedek en plaas 'n paar uur in yskas. Keer stolvorm uit en sny in blokkies. Plaas blokkies op uitgespoelde bakplaat en laat staan sowat 2 dae lank of tot blokkies hul Bladsy 39
taaiheid verloor het. Rol blokkies in mengsel van gesifte versiersuiker en mielieblom en verpak in blikkies of boksies.

TANT NAN SE ROOMYS

1 Blikkie ingedamppte melk 1 Blikkie kondensmelk
2 ml suurlemoenskil, gerasper 5 ml suurlemoensap
Plaas die 2 blikke 24 uur lank in die yskas. Giet die ingedamppte melk in 'n mengbak en klits deeglik. Voeg die kondensmelk asook suurlemoenskil en sap by. Klits deeglik. Plaas in die vrieskas om te vries. Lewer 1.5 liter roomys.

TOFFIE

625 ml bruinsuiker 250 ml water
125g botter of margarien Vanielje geursel
Roer die suiker en die water in 'n kastrol oor stadige hitte tot die suiker alles opgelos is. Voeg die botter by en kook die mengsel sonder om te roer tot dit die ligte kraakstadium bereik het. Voeg die geursel by. Gooi dit in 'n plat pannetjie wat met botter gesmeer is. Merk klein vierkantjies daarop met 'n mes voordat dit koud word. Sny in blokkies voordat dit heeltemal hard word.

TURKSE LEKKERS (Turkish Delight)

45 ml gelatien 125 ml koue water
500 ml strooisuiker 190 ml kookwater
4 ml wynsteensuur 1 suurlemoen se sap
5 ml vanielje geursel Pienk voedsel kleursel
Spons gelatien in koue water. Verhit suiker en kookwater saam tot suiker opgelos het. Voeg wynsteensuur by en verhit tot kookpunt. Laat vir sowat 5 minute kook. Roer suurlemoensap by en verwyder van hitte. Los gelatien oor warm water op en giet by. Roer deeglik en voeg geursel by. Voeg kleursel by mengsel [indien verkies]. Giet in gesmeerde vlak pannetjie en laat afkoel. Sny in blokkies en

sif versiersuiker oor.

SKOTTELGOEDSEEP

400g waspoeier 500 ml kookwater
750 ml vloeibare skottelgoedseep 250 ml brandspiritus
250 ml suurlemoensap 5 liter koue water

Voeg die waspoeier by kookwater en roer dit tot 'n pasta. Laat afkoel. Los die skottelgoedseep, brandspiritus en suurlemoensap in die koue water op. Voeg die waspoeierpasta by en roer tot dit goed gemeng is. Bottel die opwasmiddel en verseël dit.

SOUSPOEIER

500g bruinsouspoeier 500g mielieblom
2 x pakkies uie soppoeier 1 pakkie tamatie soppoeier
1 pakkie sampioen soppoeier

Meng al die bestanddele goed saam. Bêre in 'n lugdigte houër. Meng 12.5 - 25ml van die souspoeier met 'n bietjie water aan en gebruik dit om vleissous of sop mee te verdik.

VLOEIBARE MEUBELPOLITOER

250 ml rou lynolie (om die hout te voed) 250 ml terpentyn (om vet te verwyder)
125 ml bruinasyn (om skoon te maak) 125 ml brandspiritus (om glans te gee)
Giet die bestanddele in 'n bottel en skud dit goed voor gebruik. Smeer die politoer dun aan die meubels en laat dit ongeveer 'n kwartier aanbly voordat dit op die gewone manier met 'n sagte lap blink gevryf word.

WASMENGSSEL VIR KOMBERSE

Vermeng 675g waspoeier, 250 ml brandspiritus en 20 ml bloekomolie en bewaar dit in 'n digte houër. Los 'n koppievol van die seepmengsel in 'n bad water op en week vuil komberse 'n rukkie daarin. Druk druk die komberse dat dit goed deurweek kan word. Spoel komberse in skoon water uit en hang dit op om droog te word.

Nota: Die bloekomolie in die mengsel laat nie net die komberse skoon en vars ruik nie, maar verdryf ook silwermotte.

Bladsy 41

PASTEIE

DRIE-VLEIS PASTEI

1 kg beesfilet, in blokkies gesny 250 ml koekmeelblom
250g bladspekvleis, in blokkies gesny sout en peper na smaak
100 ml gemaalde vleis 1 ui, gekap
250g knopie sampioene, in skyfies gesny Botter
1 - 2 rolle bevrore skilferkors ontdooi Geklitste eiergeel

Kors:

Rol die skilferkors dunner uit en voer 'n groterige oondbak of 2 kleineres, daarmee uit. Skep die vulsel in. Verf die borand van die bak met water en bedek die vulsel ook met deeg. Druk die kante vas met 'n vurk. Verf die kors met geklitste eiergeel en bak sowat 25 - 30 minute lank of tot die kors goudbruin is.

Vulsel:

Voorverhit die oond tot 200°C. Meng die filet, maalvleis en spekvleis saam. Geur liggies met sout en swartpeper en rol in koekmeelblom. Soteer die ui en sampioene in genoeg botter totdat die ui sag is. Skep uit en braai die vleismengsel in nog botter tot die vleis gaar is. Meng met die uiemengsel.

HOENDERPASTEI

Hierdie romerige kaasdeeg kan ook vir pasteitjies en kleingebak gebruik word. Die deeg kan tot drie maande bevries word.

Kors:

250 ml koekmeel 2 ml sout
5 ml mosterdpoeier 125g koue botter
125g gladde maaskaas

Sif droë bestanddele saam. Vryf die botter met die vingerpunte in tot los en krummelrig. Voeg die

maaskaas by en meng tot 'n sagte deeg. Draai die deeg in kleef plastiek toe en verkoel 'n paar uur.
Vulsel:

675g hoenderborsies, ontvel en ontbeen 500 ml hoenderaftreksel

60g botter 150 ml koekmeel

375 ml melk 45 ml sjerrie

Suurlemoensap Sout en vars gemaalde swartpeper

30g botter 1 middelslag ui, gekap

3 middelslag wortels, in ringe gesny 2 klein selderystingels, in ringe gesny

125 ml bevrore ertjies, ontdooi 45 ml gekapte vars pietersielie

Plaas die vleis en aftreksel in 'n kastrol en laat prut. Verlaag die hitte sodat die vloeistof net borrel.

Bedek en laat kook tot gaar. Lig die vleis uit die vloeistof (hou eenkant om vir die witsous te gebruik) en

laat effens afkoel. Sny die vleis in blokkies. Gebruik 'n groter kastrol en smelt die botter oor medium

hitte. Voeg die koekmeel by en roer terwyl dit 'n minuut kook. Haal van die stoof af, voeg 500 ml van die

hoenderaftreksel by en klop tot glad. Klop die melk in en bring oor medium hitte totdat dit prut terwyl jy

aanhoudend klop. Voeg die vleis en sjerrie by en kook een minuut. Voeg die suurlemoensap en sout en

peper na smaak by. Stel intussen die oond op 180°C. Verhit die 30g botter. Voeg die ui, wortels en

seldery by en roerbraai sowat 5 minute. Roer die groente by die romerige hoendervleis in. Voeg die

ertjies en pietersielie by. Skep die hoender-groentemengsel in 'n gesmeerde pasteibak. Rol deeg op 'n

meelbestrooide oppervlak uit tot 3 mm dik. Plaas bo-oor die vulsel en bak 25 tot 30 minute in die

voorverhitte oond.

KAAS & UIEPASTEI

Kors:

25 ml margarien 1 eier, geklits

250 ml volkoringmeel 5 ml bakpoeier

3 ml sout

Bladsy 42

Smelt die margarien en klits dit en die eier saam. Sif die droë bestanddele saam en voeg die

eiermengsel daarby. Meng dit tot 'n sagte deeg. Voeg bietjie water daarby indien nodig. Verdeel die

deeg in twee dele en voer 'n gesmeerde tertbord met die een helfte van die deeg. Druk dit vas met die

vingers. Hou die ander helfte eenkant.

Vulsel:

12.5 ml olie 2 middelslag uie, gekap

500 ml gekapte grasuie 12.5 ml sampioen soppoeier

5 ml sout varsgemaalde swartpeper na smaak

Knippie rooipeper 375 ml gerasperde kaas

1 eier 250 ml afgeroomde melk

Verhit die olie en soteer die uie totdat dit sag en deurskynend is. Verdeel die uie in twee dele. Soteer

die grasuie ongeveer 5 minute lank. Meng die een helfte uie, die grasuie en die soppoeier, sout en

peper en 250 ml van die kaas. Klits die eier en melk saam en voeg by die kaasmengsel. Skep die vulsel

in die voorbereide kors. Rol die res van die deeg uit in 'n sirkel met dieselfde deursnee as die tertbord

en bedek die vulsel daarmee. Vorm die rande netjies en sny 'n kruis in die middel. Bak die pastei

ongeveer 20 minute lank in 'n voorverhitte oond by 190°C. Haal uit die oond, versprei die res van die uie

egalig bo-op en strooi die res van die kaas oor. Bak dit nog 10 - 15 minute lank.

Lewer 6 porsies.

MAALVLEIS PASTEI MET RYSKORS

1 dik sny brood, korsies verwyder Bietjie melk

sout en peper na smaak 5 ml koljander

37,5 ml asyn 500g maalvleis

1 tamatie 3 repies spekvleis

50 ml gerasperde kaas

Week brood, in 'n bietjie melk, druk uit en krummel. Voeg geurmiddels by maalvleis. Voeg brood by en

meng. Skil tamatie, kap in blokkies en voeg by. Druk helfte van mengsel liggies in gesmeerde

oondskottel. Rangskik spekvleis en kaas bo-op. Plaas res van vleismengsel bo-oor. Skep kors oor

vleismengsel.

Kors:

2 eiers 125 ml melk

12,5 ml gesmelte botter 125 ml gaar rys

125 ml meelblom 5 ml bakpoeier

125 ml gerasperde kaas

Klits die eiers goed en voeg die melk by. Voeg botter en rys by. Sif meelblom en bak poeier by en skep bo-oor vleismengel in oondskottel. Strooi kaas oor en bak vir 1 uur by 180°C.

OUMA DINIE SE HERDERS PASTEI

1 ui, fyngekap Olie

500g maalvleis 1 tamatie, ontvel en fyn gekap

Sout en varsgemaalde swartpeper 10 ml Worcestersous

30 ml tamatiepasta 1 ekstra groot eier, geklits

1 sny brood, korsies verwyder en gekrummel 60 ml gladde maaskaas

4 aartappels, geskil en in stukke gesny 50 ml suurroom

50 ml Cheddarkaas, gerasper Paprika

Voorverhit die oond tot 180°C. Bespuit 'n oondvaste bak met kleefwerende kossproei. Soteer die ui in olie tot sag. Voeg die maalvleis by en roerbraai tot gaar. Voeg die tamatie by en geur met sout en peper. Voeg die Worcestersous en tamatiepasta by en meng deur. Verwyder van die hitte en voeg die broodkrummels en eier by en meng goed.

Kook die aartappels in genoeg soutwater tot sag. Dreineer en druk goed fyn. Voeg die maaskaas en suurroom by en meng deur. Skep lae van die maalvleis en aartappel in die voorbereide oondbak en eindig met aartappel. Strooi kaas en paprika oor en bak 25 minute lank of tot goudbruin bo-op.

PAMPOENPASTEI

4 x 250 ml pampoen in blokkies gesny, effens gekook 250 ml suiker

2 eiers 250 ml meel

10 ml bakpoeier 37.5 ml gesmelte botter

250 ml melk

Klits suiker en eiers baie goed. Voeg meel, bakpoeier en sout by. Voeg gesmelte botter en melk om die beurt by. Plaas pampoen op die boom van 'n gesmeerde vuurvaste skottel. Gooi deeg bo-oor en strooi pypkaneel oor. Bak by 180°C vir ± 45 minute. Lewer 10 porsies.

VISSERMANPASTEI

25 ml olie 1 groot ui, geskil en gekap

2 vet knoffelhuisies, geskil en gekap 1 blik (410 g) gekapte tamaties

5 ml suiker Sout en peper

Gerasperde skil en sap van een suurlemoen 1 kg skel- of stokvisfilette

25 ml gekapte pietersielie 4 x 250ml fyngemaakte, gaar aartappels

50 ml botter 2 ekstra-groot eiers, geklits

Gerasperde neutmuskaat 5 ml aangemaakte Engelse mosterd

15 ml melk

Gebruik 'n groot kastrol, skep die olie in en verhit totdat dit matig warm is. Voeg die uie en knoffel by en roerbraai totdat die uie sag is. Voeg die tamaties by en roer deur. Geur met suiker, sout en peper. Roer die suurlemoenskil en -sap by. Rangskik die vis op die sous en bedek die kastrol. Prut oor LAE hitte totdat die vis gaar is. Verwyder die kastrol van die hitte, verwyder die deksel en laat staan totdat die vis effens afgekoel het. Skep die vis uit die kastrol, trek die vel af en verwyder alle grate. Vlok die vis, strooi die pietersielie oor en hou eenkant. Meng die aartappels met die botter en roer die eiers by. Geur met neutmuskaat en mosterd. Proe en voeg sout by soos benodig.

Waarskuwing: Indien jy skelvis gebruik, moet jy nie die aartappels te veel sout nie, anders gaan die "pastei" te sout wees.

PIEKELS

GEMMER LEMOENWORTELS

80g suiker 5 ml gemaalde gemmer

10 ml mielieblom 60ml asyn

750 ml gaar wortels, in blokkies of ringetjies 15 ml olie

10 ml gerasperde lemoenskil (opsioneel)

Meng suiker, gemmer en mielieblom in 'n kastrol. Voeg asyn geleidelik by en kook by lae hitte tot dik.

Voeg geelwortels en olie by en prut 10 minute stadig. Voeg lemoenskil laaste paar minute by. Skep dadelik in gesteriliseerde inmaakflesse en verseël. Bêre in koelkas nadat dit oopmaak is.

GROEN PIEKEL BRANDRISSIE

600g brandrissie 15 swartpeper korrels
5 lourierblare 2 eetlepels koljandersade
5 teelepels sout 6 eetlepels strooisuiker
1 liter wit asyn 1 eetlepel paprika
1 teelepel borrie

Sny rissies oop en verwyder sade, indien verkies. Gooi kookwater oor rissies en laat 1 minuut staan en dreineer. Plaas rissies, peperkorrels, lourier blare, koljander en geurmiddels in fles. Verhit suiker en asyn tot suiker gesmelt is en terwyl nog warm, - nie gekook. Gooi dit in gesteriliseerde fles.

GROENTE ATJAR

50 ml sout 2 liter water
1 blomkool in blommetjies gebreek 4 wortels geskil en in skyfies gesny
2 uie grof gekap 4 brandrissies - ontpit en fyn gekap
2 knoffeltoontjies fyngedruk 1 liter olie
80 ml atjar masala of gewone masala

Los sout in water op en sit wortels, blomkool en uie daarin. Week vir 24 uur en dreineer en druk droog. Verhit olie saam met rissies, knoffel en masala tot goed warm. Meng groente en oliemengsel en sit in gesteriliseerde bottels. Laat afkoel en verseël.

HEEL GEPIEKELDE PERSKES [kan ook gesnyde perskes wees - verkort net kooktyd]

2 kg meduim taaiperskes , geskil heel naeltjies
500 ml asyn 250 ml water
450g suiker 3 heel kaneelstokkies
3 stukke steranys

Plaas 2 naeltjies in elke perske. Plaas onmiddelik in ligte sout en asyn water. Kook 3 minute in kookwater. Pak in gesteriliseerde flesse, sodra stroop gereed is.

Stroop:

Verhit die asyn, water en suiker saam, roer totdat suiker gesmelt is. Laat 5 minute lank kook. Plaas kaneelstok asook steranys saam met perskes in elke fles en gooi kokende stroop tot by die rand van die fles. Perskes moet heeltemal bedek wees. Verseël. Bedien saam met vleis.

INGELEGDE KOOL

2 kg vars kool, gekerf 1 kg uie, gekerf
25 ml kerriepoeier 12.5 ml borrie
750 ml asyn 750 ml suiker
25 ml sout 30 ml mielieblom
Bladsy 45

Was kool en dreineer goed. Kook kool, uie, suiker, sout en asyn saam tot kool sag is, maar nie pap nie. Maak kerriepoeier, borrie en mielieblom met 'n bietjie asyn aan en voeg by koolmengsel. Laat goed deurkook en bottel terwyl koolmengsel nog warm is. Dit hou baie goed in die yskas.

KNOFFELASYN

1 middelslag ui 3 medium tot groot knoffelhuisies
2 lourierlare 1 takkie dragon
3 heel kruie naeltjies 1 ml gemaalde neutmuskaat
1 ml sout 750 ml wit wynasyn

Skil die ui en kap dit baie fyn. Skil en kneus die knoffelhuisies. Laat dit saam met die res van die bestanddele 3 weke lank in 'n toe glasfles in die son trek. Skud die fles af en toe. Syg dit daarna deur en bottel en verseël die filtraat.

KOMKOMMER PIEKELS

12 gewone komkommers (nie Engelse komkommers) 1.25 liter warm water
500 ml druiwe asyn 20 ml sout
60 ml suiker 5 rooi brandrissies (opsioneel)
16 peperkorrels 8 lourierblare

10 ml speserye vir suurtjies 5 knoffelhuisies

Moenie die komkommers skil nie. Krap dit in die lengte met 'n vurk. Sny in kwarte en dan weer in 1cm stukkes. Meng die res van die bestanddele in 'n diep kastrol en verhit. Voeg die komkommer stukke by wanneer die mengsel kook en bring weer tot kookpunt. Verwyder die komkommer stukke met 'n gaatjieslepel en skep uit in gesteriliseerde flesse. Plaas 'n brandrissie in elke bottel. Dreineer die vloeistof in die kastrol deur 'n sif. Skep 'n teelepel van die gedreineerde speserye in elke fles. Maak die flesse goed vol met die gedreineerde vloeistof. Verseël dadelik. Lewer 5 liter.

PLAAS KERRIE BOONTJIES

2 kg vars groenboontjies 500g uie, geskil en in skywe gesny

500 ml kokende soutwater 375 ml asyn

15 ml sout 375 ml suiker

30 ml kerriepoeier 30 ml koekmeelblom

Kerf boontjies en kook saam met die uie tot sag in die kokende soutwater. Dreineer. Kook asyn, sout en suiker 'n paar minute. Meng kerriepoeier en meel met 'n bietjie water. Voeg by asyn mengsel en roer by matige hitte tot dik. Giet oor gedreineerde boontjies en uie en meng goed. Skep in gesteriliseerde inmaakflesse en verseël dadelik.

ROOI SLAPHAKSKEENTJIES

1.5 kg dwerguitjies 150g gebleikte sultanas

125g wit suiker 250 ml wit asyn

250 ml water 125 ml tamatiepasta

50 ml sonneblomolie 2 ml sout

Knippie rissiepeper

Skil die uitjies. Voeg die res van die bestanddele by en kook dit, - aan die begin met die deksel op - maar later daarsonder, oor matige hitte totdat die uitjies sag en die sous dik is. Bottel die uitjies warm en verseël dit dadelik.

POEDINGS

BOEBER

1 liter melk 1 stuk pypkaneel

5 kardamomsade 100 ml sultanas

50 ml gepelde amandels, [of neute] gekap 20ml sago, geweek in 50 ml water

100g vermicelli

Bring die melk, kaneel en kardamomsade tot kookpunt en voeg die sultanas, amandels [neute], sago en vermicelli by. Laat prut oor lae hitte totdat sago deurskynend en die vermicelli sag is. Roer elke nou en dan om te keer dat dit aanbrand. Voeg nog melk by indien verkies. Verwyder die sade voordat dit voorgesit word. Lewer 4 porsies.

BOEREJONGENS

Verhit 500g rosyne, 250 ml water, 200g witsuiker en 1 stokkie pypkaneel stadig saam tot kookpunt en roer dit aan die begin om die suiker te laat oplos. Kook dit vir 10 minute oor matige hitte. Giet die stroop af en plaas die rosyne in warm glasflesse. Vul die flesse met skoon brandewyn of om die helfte stroop en die helfte brandewyn. Bedien met roomys.

Nota: Voeg versuikerde pynappelstukke by wanneer dit geët word !!!

DOEKPOEDING

5 koppies meelblom 250 ml ontpitte rosyne

5 eiers, geel en wit geskei 250 ml dadels

1½ koppie appelkooskonfyt ½ teelepel gerasperde neut

250 ml botter 25 ml koeksoda

250 ml suiker ½ koppie melk

½ teelepel sout

Room botter en suiker saam en voeg die geklitste eiergele by. Voeg die appelkooskonfyt by. Snipper die dadels en voeg die rosyne by. Los die koeksoda op in die melk en gooi dit oor die vrugte. Voeg dit by die bottermengsel. Sif die droë bestanddele saam en voeg dit by die mengsel. Klop die eierwitte styf en vou dit in die mengsel in. Smeer 'n linnedoek met botter en sprinkel meelblom oor. Skep die mengsel daarin en bind die doek toe. Los egter genoeg spasie vir die poeding om te rys. Plaas die poeding in kokende water en plaas die deksel van die kastrol op. Stoom vir 3 uur lank. Bedien met 'n

sous van jou keuse. 'n Lekker wynsous smaak heerlijk hierby.

GEBAKTE RYSPOEDING

250 ml rou rys 1 liter melk

250 ml suiker 4 ekstra groot eiers, geklits

1 Blikkie ingedampde melk 10 ml vanielje geursel

60ml sagte bruinsuiker

Kook die rys volgens aanwysings op die pakkie tot gaar en dreineer. Plaas gaar rys terug in die kastrol [matige hitte] en voeg die melk en suiker by. Bring tot kookpunt, verlaag hitte en laat sowat 45 minute lank stadig prut totdat meeste van die melk afgekook het en die mengsel romerig is. Verwyder van hitte en laat effens afkoel. Voorverhit intussen die oond tot 160°C en bespuit 7 klein glasbakkies (ramekins) met kleefwerende kossproei. Klits die eiers, ingedampde melk en vanielje geursel saam en roer by die rys in. Verdeel die mengsel in die ramekins en plaas in 'n dieperige oondpan. Vul die pan halfpad met kookwater. Plaas in die oond en bak sowat 45 minute lank of tot gestol. Laat staan 15 minute lank in die water. Verwyder die glasbakkies (ramekins) uit die water en sprinkel 'n dik lagie bruinsuiker bo-op elkeen. Laat net so staan tot voordat dit voorgesit word. Verhit die rooster element van die oond en plaas die poedings ongeveer 20 cm van die element. Rooster totdat die bruinsuiker gesmelt en gekarameliseer is. Verwyder en sit voor. Die bruinsuiker maak 'n harde lagie bo-op die poeding wat met die lepel gebreek word om by die sagte poeding onder uit te kom.

GOUE BROOD EN BOTTERPOEDING

4 koppies broodkummels 4 koppies melk

4 eiers, wit en geel geskei 2 eetlepels botter

Appelkooskonfyt 1 koppie suiker

1 teelepel kaneel ½ teelepel sout

4 eetlepels suiker

Klits die geel van eiers en voeg suiker, melk, sout en kaneel by. Gooi melkmengsel oor brood in 'n gesmeerde vuurvaste bakskottel. Sit klein blokkies botter bo-op. Bak in 'n matige oond (180°C) tot ligbruin. Haal uit. Smeer appelkooskonfyt liggies bo-op. Klop die wit van eiers styf met 4 eetlepels suiker en smeer oor die konfyt. Bak dit weer in 'n matige oond tot die skuim bo-op goudbruin is. Bedien warm met vla.

KOEKSTRUIF

410g ingelegde appelkose of enige ander vrugte 1 sponskoek

250 ml room 1 eierwit

37.5 ml appelkooskonfyt 500 ml melk

25 ml sjerrie 25 ml vlapoeier

25 ml suiker Kersies en neutte vir versiering

Smeer die konfyt oor die sponskoek en sny dit in vierkantige blokkies. Pak dit in 'n glasbak. Meng die sjerrie en stroop van die ingelegde vrugte en gooi dit oor die koek. Sny die appelkose en skep dit oor die koek. Meng die suiker en vlapoeier en voeg 'n bietjie van die melk by. Verhit die res van die melk [oor matige hitte] en voeg die vlapoeier by. Kook tot gaar en laat afkoel. Gooi die vla oor die appelkose.

Klits die eierwit styf en voeg die room by wat geklop is. Skep dit bo-op nagereg. Versier met verglansde kersies en neutte en plaas in yskas om koud te word.

MALVA POEDING

250 ml strooisuiker 2 eiers teen kamer temperatuur

15 ml fyn appelkooskonfyt 1¼ koppie meelblom

5 ml koeksoda Knippie sout

30 ml botter 5 ml asyn

125 ml melk

Gebruik 'n medium grootte mengbak. Klop die eiers en strooisuiker met 'n klitser deeglik saam tot lig en donsigsig. Klop die appelkooskonfyt by. Sif die droë bestanddele drie maal saam. Smelt die botter en voeg dit by die asyn en melk. Vou die droë bestanddele om die beurt met die melkmengsel by die eiermengsel. Gooi die beslag in 'n medium grootte gesmeerde, vuurvaste oondskottel. Bak vir 45 minute teen 180°C.

Sous:

250ml room 125ml botter

125ml suiker 125ml lemoensap, sjerrie of brandewyn

Smelt die bestanddele vir die sous saam en gooi oor die poeding sodra dit uit die oond kom. Steek gaatjies in die poeding met 'n vurk om die sous te help intrek. Dien warm op saam met vla of room.

OUTYDSE ASYNPOEDING

Sous:

500 ml water 500 ml suiker

125 ml asyn

Verhit die bestanddele vir die sous saam tot kookpunt. Laat prut vir 5 minute en laat afkoel.

Deeg:

30 ml botter 125 ml strooisuiker

2 eiers 375 ml koekmeelblom

5 ml koeksoda 10 ml gemmer

1 ml sout 2 ml neutmuskaat

30 ml appelkooskonfyt

Bladsy 48

Voorverhit die oond tot 180°C en smeer 'n oondbak van 26 cm met botter. Verroom die botter en suiker tot lig en romerig. Klits die eiers een vir een by. Sif die droë bestanddele saam en roer dit by. Roer die appelkooskonfyt by tot goed gemeng. Skep in die gesmeerde bak en giet die afgekoelde sous bo-oor. Bak vir 30 - 40 minute tot goudbruin. Sit voor met vla of roomys. Genoeg vir ses mense.

SAGOPOEDING

750 ml melk 125 ml sago

15 ml margarien Knypie sout

75 ml witsuiker 50 ml appelkooskonfyt

6 ekstra-groot eiers

Verhit die melk, sago, margarien en sout in 'n dikboomkastrol tot kookpunt. Stel die hitte laer en prut die mengsel totdat die sago deurskynend is. Roer gereeld. Voorverhit die oond tot 200°C en plaas 'n pan met kookwater op die onderste oondrak. Smeer 'n oondvaste bak van 25 x 15 x 5 cm. Klits die witsuiker, appelkooskonfyt en eiers goed saam. Voeg dit by die sagemengsel en meng goed. Giet die mengsel in die bak. Bak die poeding 25 - 30 minute tot goudbruin en gaar. Sit dit loutwarm voor met vla.

VYE IN PORT

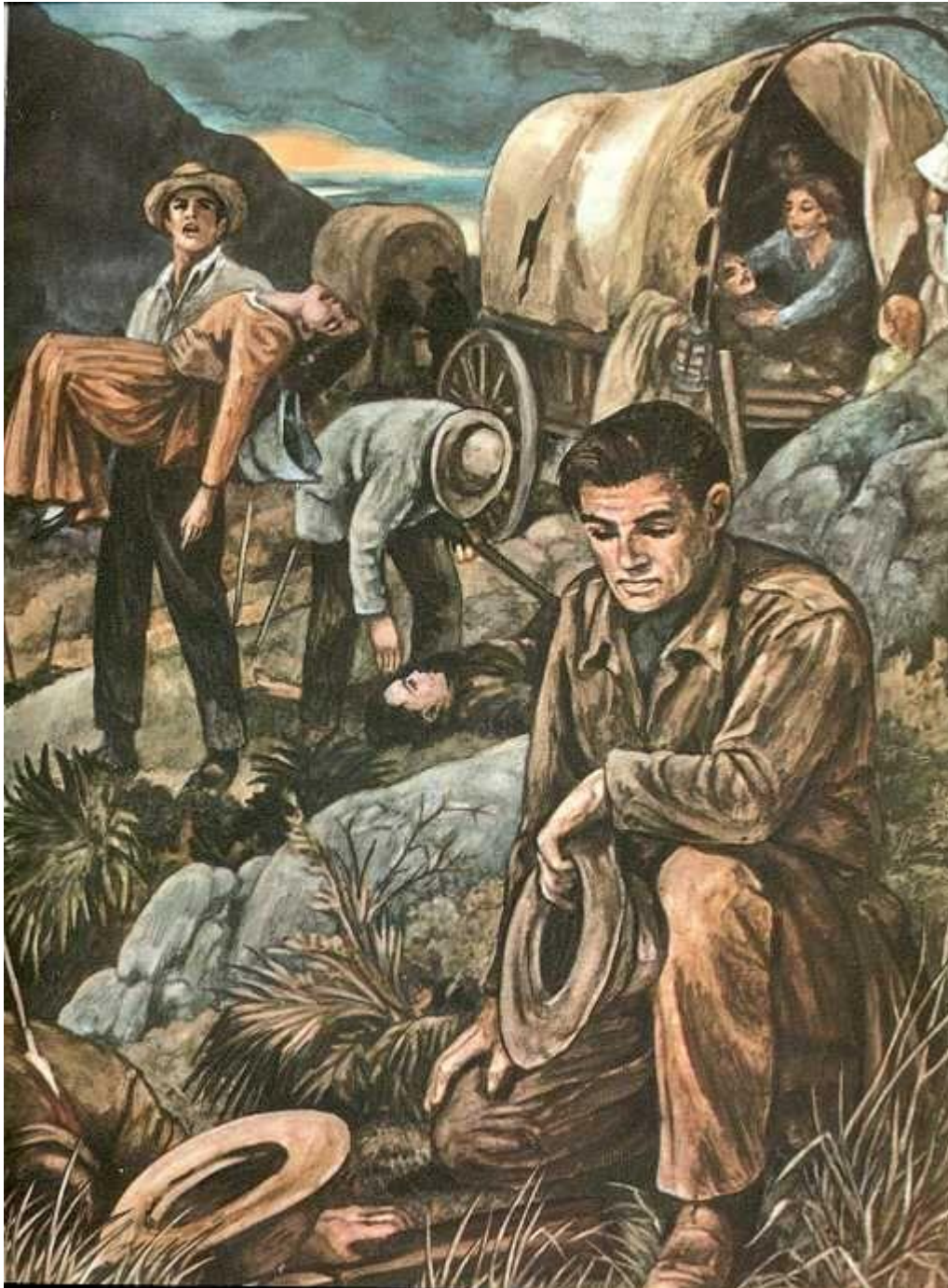
500 ml water 300g wit suiker

15 ml heel kruie naeltjies 1 groot suurlemoen

750 ml port 1.5 kg vye

Verhit die water, suiker en kruie naeltjies stadig tot kookpunt en roer dit aan die begin totdat al die suiker opgelos is. Prut die stroop 5 minute lank. Skil die suurlemoen dun af en sny die skil in smal repies op.

Voeg die skilrepies saam met die port by die stroop. Pak die vye met skil en al in warm inmaak flesse en vul die flesse met stroop. Bedien met roomys.

SOP

AARTAPPELSOP

10 aartappels 1 liter water

40 ml botter 3 uie, fyn gekap

10 ml sout 2 ml peper

knippie fyn neut 15 ml pietersielie

375 ml room of melk 10 ml worcestersous

Skil en sny die aartappels in blokkies. Kook in water tot sag. Druk aartappels in water fyn. Braai uie in die botter tot bruin. Voeg dit by die aartappels. Voeg die sout, peper, neut en pietersielie by. Voeg die room of melk by die aartappelmengsel en meng. Voeg die worcestersous by. Laat die sop op kook.

Indien te dik, verdun met melk. Sit sop met roosterbrood voor.

BOONTJIESOP MET SPEKBLOKKIES

500g pakkie droë suikerbone oornag geweek in koue water
250g gerookte spek, in blokkies gesny 1 varkpootjie
2.5 liter water 1 groot ui gekap
1 wortel, grof gerasper 65g (1blikkie) tamatiepasta
2 lourierblare 6 wonderpeperkorrels
3 kruie naeltjies 'n Paar gekapte takkies pietersielie
10 ml bruinasyn Sout en varsgemaalde swartpeper
2 knoffelhuisies skoongemaak Olyfolie

Spoel bone af onder koue water en dreineer. Dompel varkpootjie vinnig in kookwater en was goed af. Skep spek in 'n groot kastrol en braai oor lae hitte tot bros. Skep uit. Braai varkpootjie in dieselfde kastrol tot bruin alkante. Skep bone by varkpootjie in kastrol en voeg water by. Verhit tot kookpunt, en skep skuim af met gaatjieslepel. Voeg res van bestanddele tot en met bruinasyn by. Verhit tot kookpunt. Verlaag hitte en laat stadig prut met deksel op kastrol vir sowat 2½ - 3 ure of tot bone sag is. Geur na smaak met sout en swartpeper. Verwyder varkpootjie en druk sommige van die bone fyn met 'n aartappeldrukker. Proe en geur na smaak indien nodig.

DIK GROENTESOP

500 ml haricot bone Ekstra water
25 ml olie 2 uie of preie gekap
3 wortels, gekap 3 selderystingels, met blare gekap
2 aartappels, in blokkies gesny 625 ml kool, gerasper
150 ml groenbone, in stukkie gesny 2 biefekstrak blokkies
500 ml kookwater 4 middelslag tamaties, in blokkies
12.5 ml sout 2 ml peper
Ongeveer 2 liter water

Week die haricot bone oornag in water. Dreineer . Vul kastrol met 1 liter vars koue water en kook tot sag. Verpulp die bone of druk dit fyn. Verhit die olie en soteer die groente, behalwe die tamaties ongeveer 15 minute lank daarin totdat dit sag is. Roer dit aanhoudend sodat dit nie aanbrand nie. Los die biefekstrak blokkies op in die kookwater en voeg dit saam met die tamaties en geurmiddels by die groente. Voeg ook die bone by. Plaas die deksel op en laat prut ongeveer 30 minute lank. Vul die vloeistof aan as dit weggook. Daar moet ongeveer 2 liter sop wees.

ROMERIGE BOTTERSORSIESOP

1 groot bottersorsie, geskil, in blokkies gesny 3 aartappels, geskil, in blokkies gesny
1 ui, grofgekap 1 tamatie, vel verwyder en grofgekap
1 liter hoenderaftreksel 125 ml vars room
10 ml sout Varsgemaalde swartpeper na smaak
3 ml fyn komyn 3 ml kerriepoeier
3 ml fyn koljander 20 ml gekapte, vars pietersielie
Bladsy 50

Plaas die bottersorsie, aartappels, ui, tamatie en hoenderaftreksel in 'n groot kastrol. Bring tot kookpunt,. Verlaag die hitte. Plaas deksel op en laat saggies prut totdat die groente sag is (sowat 30 minute). Verpulp groente en aftreksel in 'n voedselverwerker. Gooi verpulpte groente terug in die kastrol. Voeg room en geurmiddels by en verhit tot goed deurwarm. Garneer met pietersielie en sit voor met vars sesamsaad broodrolletjies.

SPEK EN LENSIESOP

6 repe swoerdlose strepiespek, gekap 4 snye witbrood, korsies afgesny
30 ml botter 2 groot uie, fyngekap
4 groot wortels, gerasper 500 ml oranje lensies, afgewas
3 selderystingels, punte verwyder en gekap 2 liter hoenderaftreksel
2 lourierblare 2 ml gedroogde basiliekruid
15 ml pietersielie, vars gekap 15 ml suurlemoensap

Braai die spek vir 3 minute oor lae hitte. Haal uit die pan en hou eenkant. Sny die brood in blokkies en sit by die vet in die braaipan. Braai die brood tot goudbruin aan albei kante [croutons] en hou eenkant. Verhit die botter in 'n groot kastrol. Soteer die uie vir 2 minute. Voeg die seldery en wortels by en kook vir 4 minute. Roer 2 keer. Voeg die lensies, hoenderaftreksel, geurmiddels, lourierblare en basiliekruid by. Bring tot kookpunt, verlaag die hitte en laat vir ongeveer 2 uur lank stadig prut. Roer af en toe. Roer die spek en pietersielie net voor opdiening by. Laat 2 minute prut en sit dan voor met bereide croutons bo-op. Lewer 6 porsies.

TAMATIESOP

40 ml margarien 750g tamaties, in kwarte gesny
1 liter hoenderaftreksel 1 ui, gekap
1 lourierblaar 3 ml vars gemaalde swartpeper
3 ml sout 5 ml lemoenskil, fyn gerasper
10 ml suurlemoensap 5 ml suiker

Verhit die margarien en roerbraai die tamaties sowat 10 minute lank. Voeg alles behalwe die suurlemoensap en suiker by en laat dit 45 minute lank prut. Vryf die mengsel goed deur 'n sif [of plaas mengsel in voedselverwerker]. Voeg die suurlemoensap en suiker by en her-verhit die sop tot kookpunt. Bedien dadelik.

TERTE

BRANDEWYN TERT

Dit is 'n heerlike klam tert dié. Moenie skrik vir die boontjies nie, 'n mens proe dit glad nie. Bedien met room of roomys.

Sous:

250 ml perske en lemoensap mengsel 5 ml vanielje geursel
65 ml brandewyn

Laat kook al die sous bestanddele vir 5 minute saam en giet oor die warm tert.

Beslag:

125g dadels, gekap 100 ml kookwater
10 ml koeksoda 15 ml canola of olyfolie
250 ml klein wit of botterboontjies, fyn gedruk 1 groot appel, gerasper
200 ml sagte bruinsuiker 2 eiers, geklits
5 ml vanielje geursel 125 ml koekmeel
5 ml bakpoeier Knippie sout
125 ml hawersemels, vasgedruk 12 pekanneut helftes, gekap
125 ml hoëvesel-ontbytgraan, fyn gedruk

Voorverhit die oond tot 180°C en smeer 'n tertbak liggies. Giet die kookwater oor die dadels en laat 'n rukkie staan sodat die dadels kan sag raak en druk dan fyn. Voeg die koeksoda by en roer totdat die mengsel skuim. Meng die fyngemaakte boontjies en gerasperde appel by die dadel mengsel en laat 'n rukkie staan om te laat afkoel. Roer die olie en suiker by, en daarna die geklitste eiers en vanielje geursel. Sif die koekmeel, bakpoeier en sout saam en voeg al die droë bestanddele geleidelik by. Giet in die gesmeerde tertbak en bak vir 50 minute. Sny dit terwyl dit nog warm is. Lewer 12 porsies.

GRENADILLA YSKASTERT

1 Blikkie ingedamppte melk (oornag verkoel) 1 klein blikkie grenadellamoos
½ koppie strooisuiker 1 pakkie suurlimoenjellie
1 koppie kookwater 2 x 200g Tennisbeskuitjies

Klop die ingedamppte melk tot styf. Voeg strooisuiker by en dan die grenadellamoos. Meng jellie met die kookwater en laat koud word. Meng met die melkmengsel. Plaas 'n laag beskuitjies in 'n groot genoeg tertbak. Gooi 'n laag van die melkmengsel bo-oor. Herhaal weer met 'n laag beskuitjies en daarna weer melkmengsel. Strooi paar krummels bo-oor. Laat staan vir ongeveer 15 minute. Plaas in yskas en verkoel tot gestol.

JODE TERT

500 ml meelblom ¼ koppie suiker
10 ml bakpoeier 10 ml vanielje geursel
¼ koppie botter of margarien 2 eiers
Knippie sout

Klop botter en suiker tot room. Voeg eiers een vir een by en klop goed. Voeg geursel by. Sif droë bestanddele saam. Meng met bottermengsel tot beskuitjiedeeg. Sny in 6 gelyke dele. Rol elkeen uit en sny in rondtes. Steek vol gaatjies met vurk en bak tot ligbruin.

Vulsel:

625 ml melk 125 ml suiker
2 eiergele 5 ml vanielje geursel
25 ml mielieblom (Maizena)

Klits eiergele en suiker. Maak mielieblom met bietjie melk aan. Voeg vanielje geursel by en meng saam met eiermengsel. Maak hiermee 'n dik vla met orige melk. Sit vla tussen koekrondtes. Krummel een

koekrondte en strooi bo-op en rondom.

KORSLOSE MELKTERT

Min van ons kan 'n sny donsige melktert - ryk met botter en geurige speserye - weerstaan. U sal tyd bespaar deur nie 'n kors te maak nie - en meer as 'n paar kilojoules ook !!

1 liter melk ½ kaneelstokkie
skil van ½ suurlemoen of lemoen 45 ml botter
250 ml koekmeel 250 ml suiker
1 ml sout 7,5 ml bakpoeier
4 eiers, geskei 2,5 ml amandel essens
10 ml fyn kaneel

Verhit melk, kaneel, suurlemoenskil en botter tot kookpunt en laat 20 minute trek. Meng meel, suiker, sout en bakpoeier. Dreineer melkmengsel en voeg by die eiergele. Klop melkmengsel by die meelmengsel. Voeg amandel essens by. Plaas mengsel terug op die stoof en verhit oor matige hitte tot kookpunt. Roer met 'n houtlepel. (Moenie bekommerd wees as 'n paar klonte vorm nie, klits dit glad met 'n klitser nadat u die eierwitte geklop het).

Smeer tertbak mildelik met sagte botter. Sprinkel met brood-, koekie- of beskuitkrummels (of gebruik hawermout, muesli of wat ook al beskikbaar is). Klop eierwitte met 'n druppel asyn of suurlemoensap tot dit hul vorm behou en sagte punte vorm. Klits melktert mengsel om klonte te verwyder. Vou eierwitte in die tertmengsel en gooi in tertbak(ke). Sprinkel met kaneel. Bak 25 - 35 minute by 190°C (375°F). Skakel die oond af en laat 15 minute in die warm oond afkoel. Sit warm of by kamertemperatuur voor.

OUMIE PATRYS SE VLATERT

Voorverhit die oond tot 180°C. Smeer 'n 36cm x 26cm oondbak met botter.

Stroop:

360 ml suiker 2 kaneelstokkies
5 ml suurlemoensap 375 ml water

Kook suiker, kaneelstokkies, suurlemoensap en water vir sowat 10 minute tot dik en stroperig. Laat afkoel. Haal kaneelstokkies uit voordat stroop oor die tert gegiet word.

Vulsel:

1,5liter melk 180 ml suiker
250 ml botter skil van 1 lemoen in repies, gesny
200 ml semolina (Tasty Wheat) 6 eiergele, geklits

Verhit melk, suiker, botter en lemoenskil oor matige hitte. Voeg semolina by net voordat die melk begin kook en roer aanhoudend totdat die vla dik en romerig is. Haal van stoof af. Laat effens afkoel voordat die geklitste eiergele bygevoeg word. Haal die lemoenskil uit.

Kors:

500g filodeeg 100 ml botter, gesmelt
12.5 ml kaneelsuiker

Sit 'n vel filodeeg filodeeg in die bak sodat die boom en kante bedek is. Verf die deeg met gesmelte botter. Herhaal die proses met nog 6 velle filodeeg. Skep vlvulsel op die deeg en bedek met nog 6 velle filodeeg wat elkeen met botter gevef is. Sny 2 velle filodeeg in dun repies. Versprei die repies oor die filobolaag en sprinkel 'n bietjie gesmelte botter en kaneelsuiker oor. Bak vir 45 - 50 minute tot goudbruin. Giet koue suikerstroop oor warm tert. Sny in vierkante en sit loutwarm voor.

PIESANG TERT

Kors:

200g Tennis beskuitjies 30 ml suiker
2 ml fyn kaneel

Maak 'n krummelkors en voer 'n 23cm losboomtertpan daarmee uit.

Bladsy 53

Vulsel:

3 klein ryp piesangs, fyngemaak 1 blikkie kondensmelk
15 ml suurlemoensap 1 eiergeel
50 ml geroosterde klapper

Voorverhit die oond tot 200°C. Meng alle bestanddele, behalwe klapper, giet in tertdop. Bak vir 30 - 40 minute lank of tot stewig. Sprinkel klapper oor.

PYNAPPEL YSKASTERT

1 pakkie tennisbeskuitjies 125 ml appelkooskonfyt

25 ml sjerrie 1 pakkie suurlemoenjellie
250 ml kookwater 1 blikkie kondensmelk
440g (1blik) fyn pynappel Geklopte room vir versiering
Smeer tennisbeskuitjies met appelkooskonfynt en plaas 2 opmekaar. Plaas in 200mm vierkantige bak.
Sprinkel sjerrie oor die beskuitjies. Los jellie op in kookwater, en voeg die kondensmelk en fyn pynappel by. Gooi oor beskuitjies en laat afkoel. Versier met pynappel en room of sprinkel beskuitjiekrummels booor.

TUISGEMAAK

TUISGEMAAKTE GOUESTROOP

6 x 250 ml suiker 750 ml koue water
15 ml kremetart

Meng suiker, kremetart en die helfte van die water in 'n kastrol. Roer oor lae hitte totdat suiker opgelos is. Kook oor matige hitte tot stroop ligbruin van kleur is, sowat 15 - 20 minute. Voeg die res van die water stadig by. Verwyder van hitte en gooi in, gesteriliseerde flesse. Verseël dadelik.

TUISGEMAAKTE KAASSMEER

4 koppies melk 500 g margarien (goeie romerige soort)
1 kg cheddar kaas Sout en swart peper na smaak
Kook alles saam en meng deeglik. Bottel warm en bêre in yskas wanneer afgekoel.
Opsioneel: Meng fyn biltong daarby.

TUISGEMAAKTE KONDENSMELK

1.25 liter melk 2 ml koeksoda
500g suiker 3 ml sout
Voeg alle bestanddele bymekaar en roer oor lae hitte totdat die suiker opgelos is. Kook stadig totdat die melk soos dik room begin lyk. Moenie roer nie, tensy melk wil oorkook. Gooi in flesse wat gesteriliseer is en plaas vir 15 minute in voorverhitte oond van 120°C. Skroef daarna dadelik toe.

TUISGEMAAKTE MAYONNAISE

2 eiergele 2 ml mosterdpoer
5 ml suiker 2 ml sout
Knippie witpeper 10 ml suurlemoensap of asyn
250 ml olyf of kookolie of 'n mengsel daarvan

Klits die eiergele, mosterd, suiker, sout, witpeper en suurlemoensap of asyn saam in 'n mengbak. Hou aan met klits en voeg die olie druppel vir druppel by. Sodra die mengsel begin verdik, kan meer olie op 'n slag bygevoeg word. (Gewoonlik na 60 - 75ml). Hou aan met klits totdat al die olie bygewerk is.

TUISGEMAAKTE MOSTERD

397g kondensmelk 250 ml suiker
110g mosterdpoeier 200 ml mayonnaise
200 ml asyn

Meng die kondensmelk, suiker en mosterdpoeier. Voeg die mayonnaise en asyn by en meng. Klits dit goed met 'n eierklitser. Bewaar dit in die yskas. Lewer ongeveer 1 liter.

TUISGEMAAKTE TOEBROODJIESMEER

6 geelwortels 2 groen soetrissies
1 rooi soetrissie 3 uie
1 Engelse komkommer 750 ml wit asyn
750 ml mayonnaise 12.5 ml suiker
Sout en peper na smaak

Skraap of skil die geelwortels. Verwyder die soetrissies se pitte en skil die uie af. Kap al die groente baie fyn en plaas dit in 'n vlekvrige staalbak. Giet die asyn oor die groente en laat dit oornag staan. Dreineer die groente goed en druk dit droog. Voeg die mayonnaise, suiker en sout en peper na smaak by die groentemengsel en meng dit goed. Skep in droë, gesteriliseerde flesse en verseël dadelik. Bêre die toebroodjiesmeer in die yskas.

VLEIS DISSE

BOBOTIE

1 dik sny witbrood 50 ml koue melk
500g gemaalde lamsvleis 1 ui (fyn gekap)
5 ml sout 1 ml vars gemaalde swartpeper
2 ml knoffelvlokkies 10 ml matige kerriepoeier

1 ml borrie 12,5 ml blatjang

12,5 ml asyn 3 eiers

1 lourierblaar 12,5 ml mielieblom

12,5 ml koue water 350 ml kookmelk

Voorverhit die oond tot 160°C. Week die brood in die melk en druk dan die oortollige melk uit. Hou die sagte brood eenkant. Meng die maalvleis, ui, sout, peper, knoffelvlokkies, die helfte van die kerriepoeier, borrie, blatjang, asyn, 1 eier en die sagte brood. Skep die vleismengsel uit in 'n goed gesmeerde oondskottel. Steek die lourierblaar daarin en bak dit 15 minute lank op die middelste oondrak sodat die bobotie 'n kors bo-op kan vorm. Hou dit eenkant warm. Klits die oorblywende 2 eiers saam en hou dit eenkant. Meng die mielieblom, die res van die kerriepoeier en die koue water tot 'n gladde pasta en roer dit by die geklitse eiers. Voeg die kookmelk geleidelik by en laat dit prut totdat dit effens verdik. Roer dit voortdurend. Haal die mengsel van die plaat af en gooi dit oor die bobotie. Bak die bobotie nog 25 tot 30 minute lank op die middelste rak van die oond totdat dit ferm en ligbruin is. Bedien warm met blatjang.

DENNINGVLEIS

Denningvleis het die Maleiers vir ons gegee. Die woord beteken “*gegeurde vleis*”. As jy nie tamaryn in die hande kan kry nie, kan jy 'n bietjie suurlemoensap of 'n kwartkoppie asyn gebruik. Maar tamaryn is eintlik die regte ding.

12.5 ml skaapvet 2 knoffelhuisies gekneus

2 uie in ringe gesny 10 ml suiker

1 kg dunrib of boudvleis (skaap) in blokkies gesny 4 kruie naeltjies

4 wonderpeperkorrels 2 lourierblare

Sout en peper 2 ml fyn neutmuskaat

125 ml water 2.5 ml tamaryn

Nog 125ml water

Smelt die skaapvet in 'n swaarboomkastrol. Voeg die knoffelhuisies en die uie daarby. Strooi suiker oor en smoor so in die pan tot die uie goudkleurig is. Skep uit en sit die vleis in die kastrol. Braai dit ook tot dit begin verkleur. Voeg nou die kruie naeltjies, wonderpeperkorrels, lourierblare, sout, peper en neut by die vleis en skep die uie en knoffel terug in die pot. Voeg 125 ml water by. Sit die deksel op en stowe vleis tot baie sag - dit neem ongeveer 1 tot 1½ uur. Week intussen die tamaryn in die orige 125 ml water. Syg die water deur 'n fyn sif en voeg dit by die vleis. Laat weer stowe, net so 'n rukkie om die geure goed te meng, en sit voor met rys of gekookte aartappels.

EEND MET LEMOEN

2 kg jong eend Paprika

Sout en peper na smaak

Sous:

6 lemoene 1 suurlemoen

200 ml droë witwyn 30 ml bruinsuiker

1 hoenderekstrak blokkie 50 ml tamatiesous

10 ml mielieblom, gemeng met 'n bietjie water

Sit solank oond aan op 180°C. Sny alle sigbare vet van vleis af. Geur met paprika, sout en peper. Braai vleis in oond vir sowat 90 minute. Bestryk gereeld tydens braaityd. Sny die skil van 2 lemoene in baie dun repies. Skil ook alle witskil af en sny huisies tussen vliesies uit. Plaas huisies eenkant. Druk sap uit orige lemoene en suurlemoen. Maak 'n sous deur skil, lemoen- en suurlemoensap, wyn, suiker, hoenderekstrak blokkie en tamatiesous in 'n kastrol te plaas en vir 10 minute te laat prut. Verdik met

Bladsy 56

mielieblom. Voeg lemoenhuisies by en verhit. Verwyder die vel van die eend voor bediening en skep die sous bo-oor.

GEROOSTERDE PIEPKUIKENS

2 piepkuike, deur bors en ruggraat gehalveer

Sous:

30 ml tamatiesous 30 ml vrugte blatjang

20 ml aangemaakte mosterd 10 ml worcestersous

5 ml sojasous

Voorverhit die oond tot 200°C. Verwyder die been van die ruggraat en sny 2 - 3 diagonale kepe in die borsgedeelte van die kuikens. Meng sous bestanddele saam en verf oor die hoenderhelftes. Plaas op

die oondroosterrak. Rooster vir sowat 20 - 25 minute terwyl gereeld met sous bedruip word. Lewer 4 porsies.

KERRIEBOTTER HOENDER

8 hoenderdye, vel verwyder Sap van een suurlemoen
15 ml masala Sout en vars gemaalde swartpeper
60 ml olie 2 uie, in dun skywe gesny
1 soetrissie, in repies gesny 10 ml komynsaad
10 ml vinkel 4 kardemomsade
2 stukke pypkaneel 4 vet knoffelhuisies, gekneus
1 x 2.5 cm vars gemmer, fyngekap 5 ml borrie
2 suurlemoen- of lourierblare 2 groen brandrissies, fyngekap
6 -8 vars, ryp tamaties 45 ml tamatiepasta
50 ml botter Vars koljander vir garnering

Vryf suurlemoensap oor hoenderdye. Sprinkel masala oor hoenderdye en geur na smaak met sout en vars gemaalde swartpeper. Bedek en laat eenkant staan vir 30 minute. Verhit helfte van olie in 'n kastrol en braai hoenderdye aan albei kante tot liggies verbruin. Verwyder hoender en hou eenkant. Verhit oorblywende olie in dieselfde kastrol en soteer ui en soetrissies oor lae hitte tot baie sag. Voeg komynsaad, vinkel, kardemomsade, pypkaneel, knoffel, gemmer, borrie, suurlemoen blare en brandrissies by. Roerbraai om geure te laat ontwikkel. Sny 'n kruisie deur die skil van die tamaties grof. Voeg by uie en soetrissies in kastrol saam met tamatiepasta. Bring tot kookpunt en prut vir 10 minute. Plaas hoender terug in kastrol en bring tot kookpunt. Prut vir sowat 35 - 40 minute stadig totdat vleis sag is en amper van die bene wil afval. Roer botter by. Proe en geur. Indien nodig kan 'n bietjie bruinsuiker bygevoeg word. Sprinkel koljanderblare oor net voordat gereed voorgesit word.

KOOL FRIKKADELLE

1 groot koolkop 1 pak spekvleis, gesnipper
3 uie, fyn gekap 250g sampioene
1 kg maaltvleis Sout en peper
Speserye vir vleis 2 ekstra groot eiers
250 ml witwyn

Voorverhit die oond tot 180°C, en smeer 'n oondbak. Trek die buiteblare van die koolkop af en kook die hele koolkop ongeveer 10 minute lank in kokende soutwater totdat die blare net sag is. Verwyder van die hitte en laat staan in water tot effens afgekoel. Braai die spekvleis, sampioene en uie tot net gaar. Skep onder in die mengbak. Meng die maaltvleis, sout en peper en speserye na smaak met die eiers en vorm frikkadelle. Rol elke frikkadel in een of twee koolblare toe en rangskik op die spekmengsel. Herhaal totdat alles opgebruik is. Giet die wyn oor, bedek met foelie en bak ongeveer 1 uur tot die frikkadelle gaar is. Verwyder die foelie 10 minute voor die baktyd verstreke is. Lewer 6 - 8 porsies.

LEWERKOEKIES

500g skaaplewer 4 middelslag aartappels
250 ml gesnyde groenboontjies 2 spinasieblare
1 middelslag tamatie 1 ui
1 sny brood 3 eiers

Bladsy 57

180 ml ongesif afgemeet meelblom 15 ml bakpoeier
10 ml sout 1 ml peper
Kookolie vir vlak braai.

Trek die vliese van die lewer af en sny die lewer in stukke. Maal die lewer beurtelings met die aartappels, boontjies, spinasie, tamatie en ui. Maal die brood laaste (sodat jy terselfdertyd die meul skoonmaak). Voeg die eiers by die gemaalde mengsel en meng goed. Voeg die meelblom, bakpoeier, sout en peper by en meng. Vorm die mengsel tot plat, ronde koekies en plaas stadig in vlak warm kookolie. Braai dit eers aan die een kant oor matige hitte tot gaar en bruin, draai die koekies om en braai aan die ander kant. Dreineer die lewerkoekies goed op kombuispapier en sit dit warm of koud voor. Hierdie koekies vries goed.

MA SE LEKKER HOENDER

2 hoenders

Marinade:

175 ml sonneblomolie 125 ml blatjang

125 ml HP sous 125 ml tamatiesous
125 ml tamatiesous 125 ml worcestersous
50 ml Aromat 25 ml knoffelsout
20 ml braaivleisspeserye 20 ml borrie
5 ml peri-peri poeier 5 ml gemengde kruie
1 knoffelhuisie (geskil en gekneus)

Maak die hoenders skoon, sny in porsies en was dit af in koue water. Droog die porsies af met kombuispapier. Meng die bestanddele vir die marinade. Gebruik 'n bak met 'n deksel wat goed kan verseël. Pak die hoenderstukke daarin en bedek elke laag met marinade. Sit die deksel op, plaas in yskas en laat die porsies ongeveer 12 uur marineer. Draai dit twee keer in die tyd om. Plaas die porsies met die marinade in 'n enkele laag in 'n groot oondpan. Bak dit ongeveer 3 uur lank by 100°C, maar hou dit teen die end dop en stel die hitte laer as die marinade te bruin word.

WILDSVLEIS KASSEROL MET DROË VRUGTE

1,5kg wildsvleis met bene in stukke gesaag

Marinade:

500 ml rooi wyn 4 knoffelhuisies, gekneus
10 ml gedroogde gemengde kruie 100 ml olie
30 ml bruinsuiker 15 ml Worcestersous
50 ml botter 2 uie
1 wortel, gerasper 2 selderystingels, gekap
2 tot 3 lourierblare 6 heel naeltjies
6 wonderpeperkorrels 50 ml vars suurlemoensap
500 ml vleisaftreksel 250 ml rooiwyn
500g droëvrugte 50 ml maroela-jellie

Marineer vleis twee dae lank in marinade. Verwyder vleis uit marinade en behou die vloeistof. Verhit botter en braai uie, wortel en seldery in swaarboompot. Braai vleis tot bruin en plaas in kasserol. Skep uie-en wortelmengsel bo- op. Gooi marinade oor. Voeg lourierblaar, naeltjies, wonderpeperkorrels en suurlemoensap by. Geur goed na smaak met aromaat, sout en vars gemaalde peper. Plaas in oond en prut 3 uur lank by 160°C. Vul vloeistof aan met rooi wyn en vleisaftreksel soos benodig. Vir ekstra geur kan 250 ml room bygeroer word net voordat dit voorgesit word.